ROK VII Nr. 299 (1910)

SŁOWO

WILNO, Niedziela 30 grudnia 1928 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefony: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262.

PRZEDSTAWICIELSTWA

BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Łaszuk
BIENIAKONIE — Bufet kolejowy.
BRASŁAW — Księgarnia T-wa „Lot".
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZTY — Bufet kolejowy.
GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierow.
GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch"
HORODZIEJ — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
IWIENIEC — Sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność"
LIDA — ul. Suwalska 13, S. Małecki.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch".
NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jaźwińskiego.
NOWOGRÓDEK — kiosk St. Michalskiego.
N. ŚWIĘCIANY — Księgarnia T-wa „Ruch".
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PIŃSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Pol. Macierzy Szkolnej.
STOŁPCE — Księgarnia T-wa „Ruch".
ST. ŚWIĘCIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
WILEJKA POW. — ul. Mickiewicza 24 F. Juczewska.
WARSZAWA — T-wo Ksiąg. Kol. „Ruch".
WOŁKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch".

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259. W sprzedaży detal. cena pojedyńczego Nr. 20 gr.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczania ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej 30 gr. Za tekstem 10 groszy. Kronika reklamowa lub nadesłane 40 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

Sowieckie intrygi przeciwko porozumieniu polsko-łotewskiemu.

Z Rygi donoszą: ryski „Sobkor" „Izwiestij" Borysów rozpowszechnia wiadomość, jakoby Polska za kulisami rokowań w sprawie komunikacji kolejowej i układu handlowego dąży do narzucenia Łotwie szeregu wymagań politycznych zarówno w kwesji odszkodowań dla ziemian, jak też tranzytu koleją Libawa - Romny.

Według słów sobkora, pociągnie to za sobą nieodwołalnie udział Łotwy w polskiej presji na Litwę. Następnie tenże sobkor komunikuje że Polska wysuwa kwestję zastosowania niektórych artykułów konwencji barcelońskiej o tranzycie.

W związku z tem ryski korespondent „Izwiestij" uważa za konieczne poinformować Moskwę o interpelację frakcji robotniczo - włościańskiej do ministra spraw zagranicznych i zapewnia, jakoby odpowiedź ministra wywołała niezadowolenie nietylko lewicy, lecz i prawicy.

* * *

Według wiadomości jakie otrzymaliśmy z kół dobrze poinformowanych wiadomość ta nie odpowiada prawdzie i jest kolejną intrygą sowieckich czynników w kierunku poróżnienia Łotwy z Polską.

Uchwała Synodu Cerkwi Prawosławnej w Polsce.

Na posiedzeniu Synodu Cerkwi zapadła następująca uchwała:

„Biorąc pod uwagę treść „posłania" arcybiskupa Eleterjusza, nacechowanego tendencją, przewrotnością i oszczerstwem, a którego celem jest doprowadzenie do rozkładu życia Cerkwi prawosławnej w Polsce, uwzględniając dalej bezprawność mieszania się biskupa litewskiego w wewnętrzne sprawy Cerkwi polskiej, uprzytamniając sobie, że jest to nie pierwszy taki podobnego wmieszania nie wykluczający dalszych kroków w tym kierunku, szkodliwych dla Cerkwi — Synod postanowił uważać arcybiskupa Eleuterjusza od tego czasu za niepozostającego w stosunkach z Cerkwią w Polsce w jej hierarchją, — jednocześnie zabraniając wszystkim duchownym i wiernym, pod groźbą odpowiedzialności przed władzą cerkiewną, ażeby nie utrzymywali żadnych stosunków z arcybiskupem Eleuterjuszem i nie przyjmowali odeń żadnym pism.

Dyonizy—Metropolita Warsz.
Teodozjusz—arcybiskup Wileński
Aleksander — arcyb. Piński.
Aleksy — arcyb. Grodzieński.

ROKOWANIA HANDLOWE POLSKO-NIEMIECKIE.

Pełnomocnik rządu polskiego do rokowań z Niemcami, min. Twardowski, przesłał w dniu 21 bm. pełnomocnikowi niemieckiemu min. Hermesowi, pisemną odpowiedź Polski na propozycję delegacji niemieckiej w sprawie dalszych rokowań hadlowych polsko - niemieckich. P. Hermes zaproponował telegraficznie min. Twardowskiemu spotkanie się przewodniczących obu wyjagacyj w dniu 29 grudnia celem wyjaśnienia pewnych ustępstw wspomnianej odpowiedzi polskiej, zanim zostaną podjęte dalsze rokowania obu delegacyj, wyznaczone uprzednio na dzień 9 stycznia 1929 r.

Pełnomocnik Polski min. Twardowski, zakomunikował min. Hermesowi, iż data spotkania obu przewodniczących w dniu 29 grudnia jest niedogodna ze względu na trudność porozumienia się z odpowiedniemi czynnikami rządowemi w czasie świąt Bożego Narodzenia.

Min. Twardowski — jak się dowiaduje Agencja Press z dobrego źródła— zawiadomił natomiast min. Hermesa że będzie do dyspozycji pełnomocnika niemieckiego począwszy od dnia 3 stycznia w Warszawie. Min. Twardowski bawi obecnie na krótkim wypoczynku w Tyrolu.

ILU POLSKA POSIADA SĘDZIÓW.

Według zestawień statystycznych we wszystkich okręgach sądowych w Polsce liczba sędziów wynosi obecnie przeszło 3.000 W związku z przeprowadzoną reorganizacją sądownictwa dla usprawnienia służby wymiaru sprawiedliwości liczba sędziów powiększona będzie do 3.600.

Prawna ochrona dyplomatów

Jak się dowiaduje P. I. D. w najbliższym czasie zamierzona jest nowelizacja przepisów kodeksów karnych, obowiązujących na terenie państwa polskiego dla ochrony prawnej urzędników obcych reprezentacyj dyplomatycznych w Polsce. Ze względu na powagę przedstawicielstw dyplomatycznych, korzystać będą urzędnicy państw obcych w ich działalności urzędowej z tej samej ochrony prawnej, jaka przysługuje urzędnikom polskim.

Kto winien i kto ma rację?

Boliwja i Paragwaj dowodzą, że są niewinne a „tamci" winni wszystkiemu.

NOWY YORK. 29.12. (PAT). Sytuacja na terenach o które się toczy spór pomiędzy Paragwajem i Boliwją jest dotychczas niewyjaśnioną.

Ze strony paragwajskiej twierdzą, że wojska boliwijskie obsadziły fort Vanguaria i że wobec tego Boliwja nie dotrzymała przyrzeczenia, jakie złożyła panamerykańskiej komisji rozjemczej, niewszczynania kroków nieprzyjacielskich.

Wiadomościom powyższym zaprzeczają ze strony boliwijskiej. I tak, boliwijski szef sztabu oświadczył w wywiadzie prasowym, że fort Vanuguaria został już w pierwszych dniach walk z powrotem zdobyty przez wojska paragwajskie. Jednocześnie poseł boliwijski w Paryżu przyjęty dziś przez premjera Brianda, oświadczył, że Boliwja od czasu przyjęcia arbitrażu konferencji panamerykańskiej powstrzymała się od wszelkiej akcji wojskowej i nie uchybiła przyjętym zobowiązaniom.

Niepewny stan króla Jerzego.

LONDYN. 29.12. (PAT). Mimo, że wczorajszy biuletyn o stanie zdrowia króla wniósł pewne uspokojenie, dalszych wiadomości oczekiwano dzisiaj od wczesnego ranka z pewną obawą.

Wczorajszy biuletyn wieczorny i dzisiejszy poranny porównane ze sobą wskazują, że nagłe pogorszenie, które zjawiło się wczoraj, ustąpiło zwolna w ciągu ubiegłej doby. Stan chorego jednak nie zdołał jeszcze powrócić całkowicie do tego poziomu pomyślnego, o którym donosiły pierwsze biuletyny poświąteczne. Zatem obawy nie zostały całkowicie usunięte a o zdecydowanej poprawie może być mowa dopiero po odzyskaniu przez chorego sił.

Wywożenie kobiet z Kabulu samolotem trwa

NEW - DELHI. 29.12. (PAT). W dniu dzisiejszym przewieziono drogą powietrzną 4-tą grupę kobiet i dzieci z Kabulu. Drogą tą przewieziono już do Indyj 68 osób.

W Kabulu panuje obecnie spokój. Ze szczepami powstańczemi toczą się rokowania pokojowe.

Niezwykła mgła w Berlinie.

Miasto w ciemnościach—zwolniony ruch uliczny — liczne karambole—trudności lotnicze.

BERLIN. 29.12. (PAT). Dziś rano Berlin został pokryty nieprzeniknioną zasłoną mgły. Komunikacja tramwajowa, autobusowa i automobilowa uległa poważnemu utrudnieniu.

W całym szeregu punktów miasta doszło do zderzenia między dorożkami automobilowemi Ruch lotniczy został wstrzymany, lotnisko zaś oświetlono w czasie dnia światłem, używanem zwykle w nocy, aby w ten sposób ułatwić orjentację samolotom, które znajdowały się już w drodze do Berlina.

Czeski kupiec będzie licytował gmach poselstwa węgierskiego w Pradze

Zakończenie dziwnego procesu.

PRAGA. 29.12. (PAT). „Prager Tageblatt" podaje, że kupiec czeski Franciszek Weelfeld wszczął przeciwko państwu węgierskiemu akcję o odszkodowanie, wynoszące miljon koron czeskich.

Wobec tego, że przedstawiciele węgierscy odrzucili kompetencję rozjemczego trybunału mieszanego węgiersko - czechosłowackiego, trybunał ten skazał Węgry na zapłacenie wzmiankowanej sumy. Węgry odmówiły wypłacenia tej sumy. Wówczas Weelfeld złożył w prowincjonalnym trybunale praskim podanie o zarządzenie przymusowej sprzedaży domów poselstwa węgierskiego w Pradze. Trybunał prowincjonalny m. Pragi odrzucił podanie Weelfelda, który odwołał się do najwyższego sądu. Sąd ten uznał za dopuszczalne zarządzenie przymusowej sprzedaży gmachu poselstwa węgierskiego. Ustalenie warunków sprzedaży nastąpi po nowym roku.

O ile Węgry nadal będą trwały na swem odmownem stanowisku w sprawie wypłaty odszkodowania, wówczas sprzedaż gmachu poselstwa odbyłaby się w lutym.

Co zawiera traktat francusko-chiński

SZANGHAJ. 29.12. (PAT). W podpisanym dnia 22 bm. traktacie francusko - chińskim Francja zgodziła się na całkowitą autonomję taryf oraz na zastosowanie taryfy minimalnej w stosunku do pewnych artykułów, importowanych z Chin do Francji, jak naprz. jedwab surowy i herbata

Rząd francuski spodziewa się podjęcia rokowań w celu osiągnięcia dla siebie podobnej taryfy.

St. Zjedn. wszczynają rokowania z Chinami

WASZNGTON. 29.12. (PAT). Wczoraj wieczorem ogłoszono tutaj, iż departament stanu wystąpił z inicjatywą wszczęcia rokowań, mających na celu zawarcie traktatu arbitrażowego pomiędzy Stanami Zjednoczonemi a Chinami. Projekt tego traktatu miał już być przesłany posłowi chińskiemu jako podstawa rokowań.

Groźba rozbicia koalicji rządowej w Czechach.

PRAGA, 29 XII. PAT. „Ceske Slovo" twierdzi, że różnice zdań pomiędzy stronnictwami koalicyjnemi w kwestji mianowania fachowców do sejmów krajowych są tak znaczne, że grożą rozbiciem koalicji rządowej.

Agrarjusze kładą przytem nacisk na przynależność partyjną, czemu sprzeciwiają się narodowi demokraci, spodziewając się powiększenia liczby swych mandatów dwukrotnie, jeżeli będzie uznana tylko fachowość kandydatów. Również konflikt czeskiego stronnictwa ludowego ze stronnictwem agrarjuszy coraz bardziej się zaostrza.

Drugi dzień procesu Wojciechowskiego

Zeznania świadków. - Przychylne oceny oskarżonego. — Żadnych wspólników nie miał.

WARSZAWA. 29.XII. W dalszym ciągu rozprawy przeciw Wojciechowskiemu, zeznawał między innemi Ozierowski, który mówiąc o działalności społecznej oskarżonego zaznaczył, że cechowały ją zapał do pracy i patrjotyzm.

Świadek Makszejew w dłuższym wywodzie charakteryzuje działalność Wojciechowskiego, jako prezesa zjednoczenia młodzieży rosyjskiej, stwierdzając, że działalność ta była dodatnia. Porusza dalej nieporozumienia między świadkiem a oskarżonym wypływające z różnicy zdań w zapatrywaniach na sposób załatwiania spraw organizacji. Mówi wreszcie o pewnych niedokładnościach finansowych. Na zapytanie obrony świadek zaprzecza kategorycznie jakoby zjednoczenie młodzieży rosyjskiej prowadziło jakąkolwiek akcję terorystyczną.

Świadek Smirnow daje wyjaśnienia co do niecelowości wydatków, jakie czynił Wojciechowski, jako prezes stowarzyszenia i pewnych niedokładności finansowych. Po odczytaniu zeznania św. Gładkicha oraz po zeznaniu św. Kapnika-Jakowlewa, przewodniczący o godz. 13-ej zarządził półgodzinną przerwę.

Po półgodzinnej przerwie sąd okręgowy warszawski przystąpił do dalszej rozprawy przeciwko Wojciechowskiemu.

Świadek Szymborski, kierownik policji politycznej w Warszawie, który swego czasu badał oskarżonego, oświadczył, że kiedy otrzymano po zamachu na Lizarewa polecenie przeprowadzenia dochodzeń dla ustalenia, czy poza Wojciechowskim działała jakaś zorganizowana grupa, stwierdzono, iż łączności pomiędzy oskarżonym a innemi osobami nie było, jak również nie wykryto żadnej grupy o charakterze terorystycznym. Zamach więc na Lizarewa był czynem odosobnionym Wojciechowskiego.

Z kolei sąd przystąpił do badania kilkunastu świadków obwodowych, a między innymi dwóch profesorów Wojciechowskiego. Odczytano pozatem zeznania prezesa b. komitetu rosyjskiego w Polsce Siemionowa. Zeznania przedstawiają w dodatniem świetle osobę Wojciechowskiego i jego działalność społeczną, jak również zaprzeczają, jakoby zjednoczenie młodzieży rosyjskiej prowadziło akcję terorystyczną.

Po zadaniu przez sąd oskarżonemu szeregu pytań dodatkowych, przewodniczący zamknął przewód sądowy wyznaczając dalszy ciąg rozprawy na jutro godz. 15-ta.

Układ sowiecko-niemiecki

W chwili, kiedy ukazały się rewelacje, dotyczące głównej afery Litwinowa, a ujawniające zbrodnicze sposoby wykorzystywania przez rząd Z. S. S. R. placówek handlowych dla celów agitacji bolszewickiej—doszły do skutku pertraktacje sowiecko-niemieckie. W dniu 21-go grudnia b. r. podpisany został protokuł układu, stanowiący wyjaśnienie i pogłębienie poszczególnych pozycyj zasadniczego traktatu z dnia 12-go października 1925 roku.

Protokuł składa się z 7-miu działów, dotyczących układu w następujących sprawach: zamieszkania, stosunków gospodarczych, tranzytu, podatków, sądów rozjemczych, obrony własności przemysłowej i obrony prawnej. Osiem aneksów do protokułu w treści swej normują spiecjalne dziedziny wzajemnych stosunków między obu państwami. Oprócz tego cały szereg postanowień i wyjaśnień w sprawach gospodarczych został zafiksowany w protokule konferencji zamykającej układy.

Prasa sowiecka objaśnia protokuł układu jako sukces o międzynarodowem znaczeniu. Przejawia się tu niewątpliwa, podyktowana względami politycznemi, jednostronność— jest jednak w tem również dużo słuszności. W sprawie protokułu *„Izwiestja"* wypowiadają się następująco:

Podpisanie traktatu z dnia 12 go października 1925 roku zostało przyjęte przez opinję sowiecką bardzo przychylnie i życzliwie, bowiem traktat ten uwidaczniał możność nawiązywania przez rządy państw burżuazyjnych stosunków gospodarczych z Z. S. S. R. w warunkach zachowania stosowanego przez rząd sowiecki systemu wymiany, t. j. monopolu handlu zagranicznego. Jednak zawarcie traktatu nie przyczyniło się do zmiany stosunku innych państw burżuazyjnych i nawet niemiecka prasa gospodarcza przeważnie ujemnie zapatrywała się na wyniki traktatu, twierdząc, że formy organizacyjne handlu sowiecko-niemieckiego stają na przeszkodzie do wzrostu wymiany.

Otóż protokuł z dnia 21-go grudnia b. r. stwierdza, że „strony umawiające się są zdania, że przewidziane w art. 1 traktatu współdziałanie na tle stosunków handlowych znalazło swoje odzwierciadlenie w wynikach wymiany towarów, która zwłaszcza w ostatnim roku znacznie wzrosła, co wskazuje na to, że obie strony wykazały gotowość do wykonania zasad art. 1-go". Nie można przeczyć, że w ten sposób zafiksowany został fakt: wzrostu wymiany, wykonania postanowień art. 1-go traktatu i uzyskania pozytywnych rezultatów, zawdzięczając tym zabiegom, które obustronnie były przedsiębrane. „Izwiestja" zapatrują to w następujący komentarz: podczas pertraktacyj przemysłowe sfery niemieckie wysunęły cały szereg zarzutów, z których wynikało, że przeszkodę do wzmocnienia stosunków handlowych stanowią formy organizacyjne sowieckiego handlu zagranicznego. Protokuł konferencji zamykającej obrady stwierdza: „po wyczerpującej dyskusji w sprawie wzajemnych stosunków handlowych obie strony przychodzą do wniosku, że te stosunki naogół rozwijały się normalnie i, że mające miejsce pojedyńcze skargi względnie zarzuty nie są charakterystyczne dla całokształtu stosunków handlowych niemiecko - sowieckich". Czyli, że organizacyjne formy handlu nie zostały zakwestjonowane — co stanowi niewątpliwy sukces strony sowieckiej, uzupełniony ponadto postanowieniem następującej treści: „równocześnie z ogłoszeniem wyników konferencji odnośnym czynnikom gospodarczym będzie zwrócona uwaga na to, że interesy dalszego rozwoju stosunków gospodarczych między obu państwami nie dopuszczają—niezależnie od różnicy systemów gospodarczych w tych państwach,—aby w drodze specjalnych konwencyj lub innych środków wytwarzane były warunki dla handlu wymiennego o charakterze dyskryminującym". Nie trzeba nadmieniać, że to postanowienie wykorzysta rząd sowiecki w całej pełni...

Również dużą ustępliwość wykazali delegaci niemieccy w sprawie przystąpienia bankierów berlińskich do grona kredytów Sowietów (długi przedwojenne) oraz w sprawie Lepke'go (zabezpieczenia majątku państwowego jednej ze stron na terytorjum drugiej).

Z innych postanowień protokułu układu należy wymienić ułatwienia dotyczące wydawania wiz na wjazd i wyjazd oraz zniesienie niektórych formalności celnych. Kosztem ustępstw na rzecz niemieckiej floty handlowej udało się delegacji sowieckiej uzyskać ułatwienia dla importu zwierząt gospodarczych i produkcji zwierzęcej. Z braku miejsca nie wymieniamy tu pozostałych postanowień układu.

Niemcy, które istworzyły system sowieckiej państwowości celem pozbycia się przeciwnika w wojnie wszechświatowej, pierwsze nawiązały z rządem sowieckim stosunki gospodarcze. Układ w Rapallo jest dostatecznym świadectwem tego, że jak przewiezienie Lenina i towarzyszy w zaplombowanych wagonach i wzniecenie pożogi bolszewickiej, tak traktaty i układy gospodarcze ZSSR. na jednej oparte są przesłance, przesłance politycznej. Pomimo zdemaskowanych zadań sowieckich handlowych placówek zagranicznych. Niemcy nie wahają się stwierdzić, wbrew opinji zainteresowanych sfer gospodarczych, że stosunki gospodarcze z ZSSR. rozwijają się normalnie—ba, nawet dawać zlecenie tym sferom, by w jakikolwiek sposób nie zdyskredytowali stosowanych przez rząd sowiecki form organizacyjnych handlu z zagranicą.

Dlaczego? Od czasu zaistnienia w Rosji państwowości osnutej na zasadach bolszewizmu, poszczególne państwa prześcigają się w zabiegach krzewienia bolszewizmu—rzecz prosta nie u siebie. Niemcy pod tym względem, jako wynalazcy pobiły rekord, ufając własnej spoistości organizacyjnej i wyrobieniu społecznemu. Jednem słowem, produkcja zarazków bolszewickich, obliczona na eksport.

Polska w całej tej akcji—odosobniona. Powstała z gruzów i na gruzach musi skupić całą energję w wysiłkach wewnętrznej konsolidacji, niezdolna jeszcze wywierać wydatnego wpływu nazewnątrz. Warunki geograficzne stawiają ją między zwierzem apokaliptycznym a jego pogromcą, który je równocześnie żywi. Najwięcej dla tego i najdotkliwiej odczuwa ten bezprzykładny w historji podstępstw i zdrad system rozpowszechniania chorobotwórczych zarazków.

Zrozumienie szkodliwości omawianego systemu znajduje swój wyraz w tem, że przynajmniej formy organizacyjne sowieckiego handlu zagranicznego dotychczas nie znalazły aprobaty ze strony innych—poza Niemcy—państw. Igranie z ogniem jest niebezpieczne. Jedynie Niemcy nie wykazują tu zrozumienia tego niebezpieczeństwa pomimo przykładu, który odczuli na własnej skórze — przykładu spartakowców, którego inne państwa z wyjątkiem Węgier nie zaznało.

Protokuł układu z dnia 21 grudnia b. r. winien zwrócić baczną uwagę naszego rządu — wymierzony jest bowiem przeciwko całemu światu, a przedewszystkiem przeciwko nam, którzy otworzeniu klatki przeszkadzają. A łącznie z tem należy jeszcze raz rozważyć przyczyny i powody wojny celnej z Niemcami, by w faktach dokonanych znaleźć usprawiedliwienie i uzasadnienie, że Niemcy wzdragają się przed kooperacją gospodarczą, że do przywrócenia równowagi ekonomicznej dążą przez wzmocnienie czynnika równowadze zaprzeczającego.

Z. H—ki,

29. XII. 28.

Audjencje u p. Cara.

WARSZAWA, 29 XII. PAT. Minister sprawiedliwości p. Stanisław Car przyjął w dniu dzisiejszym przedstawicieli Zarządu Głównego Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów Rzeczypospolitej z prezesem Janem Morawskim, sędzią Najwyższego Trybunału Administracyjnego na czele, którzy przybyli, aby ustalonym zwyczajem powitać p. Ministra na nowem miejscu i złożyć mu życzenia. W dłuższej rozmowie z reprezentantami Zrzeszenia p. Minister omawiał sprawy, związane z wprowadzeniem nowych przepisów ustrojowych.

Proklamowanie strajku tramwajowego na Górnym Śląsku

KATOWICE, 29.12. Pat. Od dłuższego czasu trwa na Górnym Śląsku zatarg pomiędzy pracownikami tramwajowymi a przedstawicielami Śląsko-Dąbrowskiego Towarzystwa Eksploatacyjnego. Pracownicy tramwajowi żądają 15 proc. podwyżki.

Sprawa ta była w dniu wczorajszym przedmiotem rozprawy przed komisją pojednawczą i arbitrażową, która przyznała pracownikom 4 proc. podwyżkę. Ponieważ pracownicy z podwyżki tej nie byli zadowoleni, odbyło się w dniu dzisiejszym w Królewskiej Hucie zebranie, na którem uchwalono jednogłośnie proklamować strajk w dniu jutrzejszym, t. j. 30 b.m.

Na temże zebraniu również zostały utworzone komisje strajkowe, które czuwać będą nad przebiegiem strajku.

Podsekretarjat stanu dla spraw lotnictwa.

Prowadzone są obecnie rozmowy między departamentem lotniczym Ministerstwa Komunikacji w sprawie stworzenia urzędu, w którym byłyby skoncentrowane wszystkie sprawy lotnictwa w Polsce zarówno żeglugi powietrznej wojskowej i cywilnej.

Urząd ten powstałby w formie specjalnego podsekretarjatu stanu dla spraw lotniczych, przy którem z Ministerstw Spraw Wojskowych czy Komunikacji, jeszcze nie zostało przesądzone.

Przebojowe arcydzieło
„Przedwiośnie"
w rolach głównych:
Marja GORCZYŃSKA, Zbyszko SAWAN, Stefan JARACZ i Marja MODZELEWSKA wkrótce w kinie
„POLONIA".

Na zimowe wieczory i święta
piękne, ciekawe i tanie książki:
Urodzony Jan Dęborog, poemat Wł. Syrokomli z obrazkami Andriollego. Okładkę zdobił prof. F. Ruszczyc. Zł. — gr. 80.
Najpiękniejsze bajki polskie A. J. Glińskiego. Obrazki i okładka J. Hoppena Zł. 1
Gawędy i piosenki Wł. Syrokomli z rysunkami J. Hoppena. Zł. 1.—
Ci, co wpłacą na poczcie na rachunek Zygmunta Nagrodzkiego w P. K. O. Nr. 80.224 Zł. 3 i nadeślą swój adres, otrzymają wszystkie 3 książeczki, bez żadnej więcej dopłaty za przesyłkę pocztową.
Ci zaś, którzy znajdą więcej amatorów pięknych czytanek i wpłacą na poczcie należność odrazu za 10 książeczek (po kilka każdej), nietylko nie poniosą żadnych kosztów przesyłki lecz jeszcze otrzymają jedenastą książeczkę bezpłatnie.
Adres wydawcy:
ZYGMUNT NAGRODZKI
Wilno, ul. Zawalna Nr. 11-a.
Skład maszyn rolniczych. 8—8689

Najgłośniejsza gwiazda ekranu
BRYGIDA HELM
(bohaterka „Metropolisa" i „Alraune")
w superfilmie erotyczn.
p. t. „MAŁŻEŃSTWO"
jutro w kinie „HELIOS"
Clou sezonu!

ZEGAREK

ZENITH
TO SZCZYT PRECYZJI

Dr. Franciszek Kmietowicz
junior ordynuje w sezonie zimowym Krynica — Zdrój, — willa „Kosynier".

ECHA KRAJOWE

RUPIEJE, gm. Rudziska.

— **Polski „Emil".** Na ramię broń,— zakomenderował tchnięty nieco świątecznym humorem mój przyjaciel ze Świrtun przed wyjazdem na polowanie. Wkrótce ruszyły lekko sanie i pomknęły w lasy...

O zmroku, po całodziennem i daremnem łażeniu za zdobyczą ujrzałem na małej polance pośród ciemnych borów nadleśnictwa Międzyrzeckiego jakiś, byle jak sklecony szałas, skąd snuły się wprost ku niebu kłęby szarego dymu. Zatrzymałem się i zadumałem nieco. Postąpiłem wreszcie kilka kroków ku otworowi, mającemu niejakie do drzwi podobieństwo. W tym otworze pokazał się głową naprzód mocno schylony i w podeszłym już wieku człowiek. Był on dosyć okopcony i brudny, miał za obuwie łapcie, a za ubiór długi, mocno potargany kaftan.

Cóż tu robicie, jak żyjecie, jak się nazywacie?—indagowałem niezwykłego człowieka.

— Nazywam się Wysocki, jestem prawdziwym Polakiem katolikiem, ojciec mój, wieczny pokój, służył przez 25 lat w wojsku rosyjskiem, (zawodowo) za co otrzymał dziesięcinę ziemi tu położonej. Stał też do wojny dom na tem miejscu, które nosi nazwę Rupieje. W czasie zaś światowej wojny dom nasz rozebrały wojska rosyjskie na okopy. Jestem samotny jak palec, nie mam nikogo z rodziny, ciężko mi więc myśleć o odbudowie, nie na moje to siły, nie..., snuł ze łzą w oku nieszczęśliwiec.

— Z czego żyjecie, czem się żywicie? —wtrąciłem dalej.

— Żywi mię ta dziesięcina ojcowizny i las, który mię otacza..

Żyję więc ciężko, z rąk pracy, gdyż nie mam ani konia, ani krowy, ani żadnego drobiu. Tylko wilki wyją koło mnie i szumlasów, a sąsiedztwa żadnego, zakończył niezwykły rozmówca, żyjący niemal dziko w szałasie, położonym o 25 klm. od Wilna, przy trakcie grodzieńskim.

Jest to jedyny chyba człowiek na Kresach wschodnich, który nie odbudował się dotychczas po wojnie światowej.

J. Hopko.

STOŁPCE.

— **Z działalności Powiat. Komitetu L.O. P.P.** Dnia 20 grudnia r. b. pod przewodnictwem Pana Starosty Kulwiecia odbyło się posiedzenie organizacyjne nawego Zarządu Pow. Komit. L. O. P. P., na którem powołano Pana starostę Kulwiecia na prezesa Pow. Kom. L. O. P. P., sędziego pokoju p. M. Sieradzkiego, — na wiceprezesa, dyr. B-ku [illegible] D. Swekswejna — na skarbnika i p. Wit. Grabskiego — na sekretarza.

Nowy zarząd Komitetu postanowił urządzać swe zebrania perjodycznie raz na miesiąc każdego 20 o godzinie 18-ej.

Wynik dochodu z imprez urządzanych na rzecz IV Tygodnia Lotniczego w poszczególnych Kołach L. O. P. P. wypadł następująco:

1)	w gminie Żuchowickiej	506,40	zł.
2)	„ Mirskiej	800,27	„
3)	„ Derewneńskiej	302,90	„
4)	„ Świerżeńskiej	310,21	„
5)	„ Rubieżewickiej	500,50	„
6)	„ Jeremickiej	238,15	„
7)	„ i m. Stołpcach	1.485,67	„
	Razem:	4.243,17	zł.

— **Plan kursów rolniczych w powiecie Stołpeckim.** Na posiedzeniu Komisji Rolnej Sejmiku Stołpeckiego ustalono następujący:

Wydział Powiatowy, gosp. skom.

1. Stołpce 18 grudnia (pszczelniczy) insp. Białkowski,2. W. Żuchowicze 19—20 stycznia inż. Kraszewski. 3. Jaczno 23—24 stycznia instr. Horbaczewski. 4. Słoboda 25—26 stycznia instr. Powlukowski. 5) Zajamno 27—28 stycznia p. M. Haczyńska 6. Hołowieńczyce 29—30 stycznia dr. wet. Nowak. 7. Litwa 27—28 lutego. 8. Ruhajce 7—8 marca. Hołowieńczyce 29—30 stycznia.

O. T. R.

9. Cerebostyn. Troszczyce 8—10 stycznia inż. Sielużycki. 10 M. Żuchowicze 11—12 stycznia inż. Kraszewski. 11. Niekraszewicze 13 stycznia instr. Krzeszczucki. 12. Turzec 14—15 stycznia prelegent Woj. Wil. Tow. Roln. Dr. wet. Haźbijewicz. 13. W. Obryna 16—17 stycznia. 14. Skorycze 18 stycznia 15. Raduń-Simakowo 19—20 stycznia.

O. Z. K. R.

16. Berezno 27—28 listopad odbył się. 17. inż. Kraszewski. 17. C. Słoboda (gosp. skom.) 1—3 grudnia — odbył się insp. Dąbrowski i Podoski. 18. Jeremicze 19—20 grudnia instr. Horbaczewski. 19. Puzieniewicze 7—9 stycznia dr. wet. Nowak. 20. Dołmatowszczyzna 17—18 stycznia instr. Haczyńska. 21. Opieczki 31 stycznia. 22. Zasule (gosp. skom.) 7—8 lutego. 23. Hradki (gosp. skom.) 9—10 lutego. 24. Załuże 12—14 lutego. 25 Derewno 18—19 lutego. 26. Zacierzewo 22—23 lutego. 27. Chotów 25—26 lutego. 28. Rubieżewicze 11—12 marca.

Program kursów jest następujący: w okręgach mleczarskich — hodowlany, w gospodarstwach skomasowanych — rolniczy (płodozmiany, uprawa, nawożenie), w pozostałych rolniczo-hodowlane (wychów młodzieży, zasady żywienia, uprawa mechaniczna, nawożenie mineralne). Wykładów dziennie 6 godz. **St. K.**

Tą drogą składam p. Wołejce i spółce (komunikacja autobusowa Wilno — Mejszagoła) uznanie za ich wyjątkową uprzejmość i grzeczność w stosunku do pasażerów.

J. Sienkiewiczowa.

Korespondencję Handlową polsko-niemiecką, przepisywanie na maszynach polsko-rosyjskich, odbijanie w setkach egzemplarzy okólników, skryptów, kosztorysów i t. p. Wykonywuje fachowo i akuratnie

Biuro A. Fajnsztejna.

Wilno, Zawalna 15, tel. 12 73.

CHOROBY PŁUC

Stosowany przez p. p. Doktorów **„Balsam Thiocolan Age"** przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie się plwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała.

„Balsam Thiocolan Age" sprzedają apteki i składy apteczne. Żądać tylko w oryginalnem opakowaniu apteki A. GĄSECKIEGO w Warszawie, ul. Leszno 41. Skład w Wilnie, ul. Zarzecze 30 m. 7.

CZEKOLADKI „Daniusia", „Złota" i „Owocowa", fabryki **A. Piasecki w Krakowie**

Są wyśmienite. Żądać wszędzie

WILEŃSKI KLUB KOLEJOWCÓW (ul. Dąbrowskiego 5) urządza na spotkanie Nowego Roku w dniu 31 grudnia 1928 r. **Sylwestrowy Bal Maskowy**

Na miejscu pierwszorzędny bufet. Początek o godz. 22.

POWITANIE NOWEGO ROKU wzorem lat ubiegłych urządza w dniu 31 grudnia b. r. **Restauracja „ST. GEORGES"** w salach dolnej i górnej specjalnie artystycznie urządzonych. Przygrywać będą dwa koncertowe zespoły muzyczne.

Restauracja „ZACISZE" zwyczajem lat ubiegłych urządza w noc Sylwestrową, w górnej i dolnej sali, przy dźwiękach dwuch zespołów muzycznych, TRADYCYJNE „SPOTKANIE NOWEGO ROKU, urozmaicone mnóstwem niespodzianek.

JUTRO w dniu 31 b. m. W RESTAURACJI ZIEMIAŃSKIEJ MICKIEWICZA 9. **UROCZYSTE POWITANIE NOWEGO ROKU**

Pierwszy występ nowego zespołu muzycznego pod dyryg. p. Mitmana Zamówienia na pozostałe stoliki przyjmuje zarząd. WIELE NIESPODZIANEK.

Kalendarz leśny informacyjny na rok 1929.

opuścił prasę drukarską i jest do nabycia na składzie Wil. oddziału Związku leśników WIELKA 66.

Cena 1 egz. 3 zł. 50 gr.

Koszta przesyłki ponad 5 egz. ponosi oddział. Na składzie są jeszcze do nabycia kalendarze z r. 1926, 1927 i 1928, zawierające szereg cennych artykułów i informacyj fachowych.

FORTUNA fabryka cukrów i czekolady

Wilno, ul. Metropolitalna Nr. 5 (Łotoczek).

Fabryka cukrów i czekolady „FORTUNA", której wyroby odniosły wielki sukces na Wystawie-Targach Północnych w Wilnie i odznaczone zostały ZŁOTYM MEDALEM, ma zaszczyt zawiadomić, iż pragnąc udostępnić Sz. Publiczności bliższe poznanie wyrobów, postanowiła z dn. 22 grudnia r. b. otworzyć we własnym domu fabrycznym przy Metropolitalnej 5 SPECJALNY **POKÓJ WYSTAWOWY** gdzie będą codziennie prezentowane najświeższe:

czekoladki, cukry i inne łakocie.

Jednocześnie podajemy do wiadomości, iż wyprodukowaliśmy, nowy gatunek karmelków czekoladowych „BUBLICZKI".

Prosimy o łaskawe odwiedzenie WYSTAWY i wypróbowanie o niedoścignionej jakości wyrobów naszej fabryki. —1

Restauracja „BRISTOL" Mickiewicza 22 urządza Uroczyste powitanie NOWEGO 1929-go ROKU

Brak chleba w Moskwie

Już od lat dwunastu usiłuje rząd sowiecki zmonopolizować wszelką wymianę towarów w rękach organów państwowych i spółdzielczych. W latach ostatnich w walce, toczącej się na tym tle między handlem prywatnym a ruchem zbiorowym, zwyciężył ten ostatni, powodując ogólny upadek handlu prywatnego w ZSSR. Nie można jednak powiedzieć, by to zwycięstwo kolektywizmu w handlu rosyjskim zmienić miało na lepsze położenie konsumenta rosyjskiego. Cały system handlu państwowego nie przedstawia najmniejszej gwarancji zaspokojenia wszystkich elementarnych potrzeb szerokich warstw ludności. Ponieważ najmniejszy defekt w potężnym mechanizmie handlu państwowo-spółdzielczego wpływa ujemnie na sprawność działania poszczególnych jego organów, przeto w handlu rosyjskim często bardzo dochodzi do komplikacyj, jakie nie do pomyślenia są w warunkach normalnego handlu prywatnego, opierającego się w daleko mniejszej mierze na zasadach koncentracji.

Nic przeto dziwnego, że nierzadko zdarza się w Rosji, iż całe prowincje znienacka popadają w stan takiej dezorganizacji aprowizacyjnej, że przez dłuższy czas szerokie warstwy ludności nie są w stanie zaspokoić swych najelementarniejszych potrzeb. Ostatnio fakt taki zaszedł w samej Moskwie. Pomimo, iż główne miasto ZSSR. rozporządza znacznemi zapasami mąki z powodu nieudolności państwowych organów handlowych zapanował nagle w całej Moskwie katastrofalny wprost brak tego artykułu. Przed państwowemi i spółdzielczemi sklepami sprzedaży poczęły się tworzyć długie ogonki, kto mógł, ten wyczekiwał godzinami całemi na swą kolej. Że jednak robotnicy nie rozporządzają zazwyczaj wolnym czasem, doszło do tego, że rodziny robotnicze przez cztery dni były zupełnie bez chleba. Władze miejskie interwenjowały wprawdzie niezwłocznie na powołanych miejscach, niemniej jednak do przywrócenia normalnego stanu w aprowizacji miasta doszło dopiero po kilku dniach. Na podstawie przeprowadzonego następnie śledztwa ustalono, że dwie, czy trzy piekarnie moskiewskie z nieznanych przyczyn przez kilka dni wypiekały mniej chleba, niż przewidywał plan produkcji. Składnice państwowe otrzymały wobec tego mniej chleba, niż zwykle i nie mogły wszystkim sklepom sprzedaży dostarczyć normalnej ilości. Konsumenci, którzy w swych sklepach nie dostali nazajutrz chleba rzucili się na inne sklepy, skupując gorączkowo chleb i mąkę, gdyż bali się, że brak chleba i mąki mógłby potrwać w „ich" sklepach dłuższy czas. Widząc to, inni mieszkańcy miasta poszli ich śladami i również zaczęli gorączkowo skupywać chleb i mąkę. Na skutek tego sytuacja się jeszcze pogorszyła, w mieście zapanowała kompletna panika, która udzieliła się również organom sprzedaży w składnicach państwowych. Kryzys aprowizacyjny stał się faktem dokonanym, a mimo to nie było w danej chwili najmniejszych ku temu przyczyn rzeczowych. Jest rzeczą jasną, że przy systemie handlu prywatnego, gdzie jeden kupiec niezależny jest od drugiego, gdzie każdy grosista ma nieograniczoną możność nabywania towarów gdziekolwiek, podobne zjawiska byłyby niemożliwe. W Rosji jednak, gdzie panuje monopol sprzedaży, gdzie wymiana towarów odbywa się za pośrednictwem zbiurokratyzowanych i zmechanizowanych organów państwowych, wystarczy najmniejszy defekt (często sztucznie nawet przez wrogo wobec rządu usposobionych kupców prywatnych wywołany) w aparacie aprowizacyjnym, by wśród ludności wywołać panikę, a na rynku — brak towarów. Zresztą trudności w dostawie artykułów spożywczych mogą mieć w Moskwie miejsce jeszcze z innych przyczyn. Tak np. zdarzało się już niejednokrotnie, że po dwuch za sobą idących dniach świątecznych w sklepach panował brak towarów. Zjawisko to było znów wynikiem „systemu". Do składnic nie zdołano dostarczyć całego zamówionego transportu, bo podczas świąt fabryki i piekarnie były nieczynne, składnice nie mogły wypełnić swych zobowiązań wobec sklepów sprzedaży i td. W samej Moskwie sytuacja jest pod tym względem jeszcze nienajgorsza, gdyż faktycznie zapasy artykułów spożywczych są tu dość znaczne. Gorzej jest jednak w tych miejscowościach, gdzie istotnie panuje brak niektórych towarów i gdzie najmniejsza przerwa w dostarczaniu artykułów spożywczych do sklepów sprzedaży pociąga za sobą faktyczny kryzys aprowizacyjny. Przy cechującej urzędy sowieckie nieumiejętności organizacyjnej zjawiska takie nabierają często charakter zjawisk chronicznych. To też istotnie w niektórych miastach i prowincjach ZSSR. już od dłuższego czasu panuje brak najrozmaitszych towarów i pomimo najlepszych chęci ze strony powołanych czynników nie zdołano prawie niegdzie trudności aprowizacyjnych po dziś dzień usunąć. Tak np. w licznych miastach prowincjonalnych nie można już od dłuższego czasu dostać w drodze legalnej masła, jaj i mleka, w innych panuje brak mięsa, konserw, owoców i td. W Kijowie biały chleb wydawany jest tylko tym osobom, które mogą się wykazać „poleceniem" lekarza, stwierdzającego, że dana osoba ze względów zdrowotnych nie może spożywać chleba czarnego. Nie ulega wątpliwości, że z nadejściem wiosny trudności aprowizacyjne w Rosji jeszcze się spotęgują, co przy panującym w Rosji systemie handlu monopolowego, może pociągnąć za sobą bardzo niepożądane z punktu widzenia rządu sowieckiego komplikacje.

WŁOSÓW wypadanie, łupież, łysienie usuwa „Eliksir Chinowo - Chmielowy" i „Mydło Chinowo - Chmielowe" (z Komutkiem). Sprzedają apteki, składy [illegible] Główny skład Apteka „Pod Orłem", ul. Freta Nr 16. Wydz. Zdr. Publ. Nr 154.

HEMOROIDY

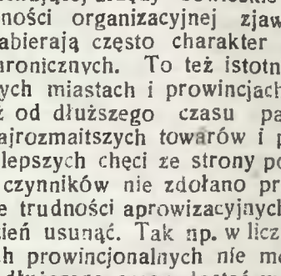

HEMORIN KAW

WRAŻENIA LITERACKIE.

Wł. Reymont: „Chłopi". Dwa tomy in 4-to. Dwadzieścia barwnych reprodukcyj malarskich kompozycyj Apolonjusza Kędzierskiego. Siedmdziesiąt pięć ozdób i frontispisów graficznych Zygmunta Kamińskiego. Stronic ogółem 856. Cena za dwa tomy broszurowane 160 zł. w oprawie od 200 zł. Warszawa. Gebethner i Wolff. 1928.

Tylko największa firma wydawnicza w Polsce mogła zdobyć się na taką okazałość typograficzną! W dodatku firma wydawnicza związana z Władysławem Reymontem tyloma zażyłemi stosunkami personalnemi i edytorskiemi. Sienkiewicz, Prus, Reymont - to przecie reprezentacyjne „tuzy" firmy wydawniczej „Gebethner i Wolff". Przyszła kolej na złożenie wydawniczego hołdu twórcy „Chłopów" —i oto mamy zaiste okazały i monumentalny wyraz tego hołdu i pietyzmu. Tak, —„hołdu i pietyzmu" a zarazem i szerokiego gestu pro honore domus — bo zmontowanie tej imponującej edycji noworocznej nawet najkapitalniejszego dzieła laureata Nobla nie wydaje się nam być „interesem" księgarskim.

Gest... wspaniały, wielkopański gest! Czy bowiem taka edycja może być „rozchwytana"? Również nie może się przyczynić do spopularyzowania „Chłopów". Prawda, nie będzie w Polsce bibljoteki publicznej, nie będzie okazalszego prywatnego księgozbioru gdzieby dwutomowy monument Gebethnera i Wolffa nie zajął szerokiego miejsca w reprezentacyjnej szafie — cena jednak Gebethnerowskich „Chłopów" nie wedle teraźniejszych czasów kiedy to na wszystko znajdą się pieniądze—tylko nie na książkę.

Krótko mówiąc: monumentalne najnowsze wydanie „Chłopów", to - ornament. Ornament np. do salonu lub pokoju bibljotecznego jak, nie przymierzając, stylowy jakiś fotel o przedziwnych kształtach, w który się nie siada, a na który się tylko patrzy, lub jak jaki zegar niesłychanie ozdobny i cenny, od którego nie wymaga się aby akuratną wskazywał godzinę; nawet aby chodził. Tak też i wydanie „Chłopów" w dwóch potężnych tomach, nie wiedzieć ile ważących, nie jest—do czytania, To tylko „księga", na którą się z ogromnym respektem i podziwem—popatruje.

Podobnie się rzecz ma z planszami Kędzierskiego. Kędzierski (laureat tegorocznej nagrody malarskiej m. Warszawy tudzież niedawno laureat Akademji Umiejętności) jest par excellence malarzem, nie ilustratorem. Tęgi malarz zdobędzie się na kompozycje obrazowe—na każdy temat. Kędzierskiego krajobrazowe kompozycje niektóre zdobiące edycję „Chłopów", zwłaszcza słoneczne —są bardzo piękne. Lecz to nie są np. wizje Gustawa Doré, do których miejscami sama Biblja... nie dosięga! Ani też to nawet ołówek Andriollego transponujący wiersz „Pana Tadeusza" lub naracje Chodźki na wyraz plastyczny tychże akurat uczuć, tychże nastrojów. Kędzierski w dodatku jest jakby za delikatny dla malarskiego interpretowania „Chłopów", tak przeraźliwie realistycznych, tak bajecznie kolorowych.

Ozdoby graficzne Kamińskiego, w stylu ludowym, wybornie harmonizują z całością obu wspaniałych ksiąg. Dodajmy i podkreślmy, że całą monumentalną edycję sporządziły krakowskie zakłady drukarskie Anczyca - jedne z pierwszych, jeżeli nie pierwsze w Polsce.

Zofja Kossak - Szczucka: „Złota Wolność". Powieść historyczna. Dwa tomy. Str. ogółem 564. Kraków. Nakład Krakowskiej Spółki Wydawniczej. 1928.

Autorka „Pożogi" i „Beatum Scelus" obdarzyła nas nowem belletrystycznem dziełem. Powiedzmy zgóry: bardzo a bardzo niepospolitem.

Epoka.... prawie Sienkiewiczowska. Jesteśmy na pięćdziesiąt lat przed szwedzkim „potopem"... lecz czy w lepszych czasach? Ironiczny tytuł powieści zdaje się uderzać w okładkę jak kamerton. Ujrzycie co zdziałała „złota wolność" (oczywiście: szlachecka) oparta na ustawach jeszcze z roku 1573-go a przez sejmy porokoszowe zatwierdzona. Ujrzycie jak się wżera, gdyby rak, w organizm Rzeczypospolitej, jak udaremnia wszelkie, najchwalebniejsze obywatelskie poczynania, jak wiedzie Polskę—do upadku.

Więc oto idzie na marne prześwietne zwycięstwo Chodkiewicza pod Kircholmem. Tu już nie „złota wolność" lecz marny król na tronie poświęca dobro całego narodu osobistym swoim ambicjom i mrzonkom, nie chce paktować z pobitym Karolem Sudermańskim i daje początek z piekła rodem sześćdziesięcioletniej wojnie szwedzkiej tak fatalnej dla Polski. To rok 1605. O tymże czasie rozpoczyna się awantura moskiewska z obydwoma Łże - Dymitrami. Jednocześnie wybucha rokosz Zebrzydowskiego. Jeszcze przed spraniem rokoszan przez hetmana Żółkiewskiego jesteśmy świadkami ostatecznego rozkładu rokoszu i przerzucenia się rokoszan do obozu wiodącego najpierw jednego, potem drugiego samozwańca na tron w Moskwie. P. Kossak - Szczucka oszczędza nam widoku zwycięstw kniaziów Szujskich i rzezi Polaków... Nie darowuje nam tylko gorszych od policzków scen dziejących się w obozie polskim prowadzącym do Moskwy drugiego Łże-Dymitra. Sromota i hańba... Jeżeli nie obłęd z dopustu Bożego to ostateczne znikczemnienie.

Ciężkie, haniebne mroki panują w powieści p. Kossak - Szczuckiej. Nie zdolne są ich rozproszyć smugi światła padające od takich postaci jak Jan Karol Chodkiewicz i Stanisław Żółkiewski późniejszy bohater z pod Cecory. Nie są w stanie pokrzepić nam ducha wielkie, wspaniałe plany Żółkiewskiego... co je tępa doktrynerja i ciasność umysłu Zygmunta III-go rozbijają, w niwecz obracają. Nie—nie! Dla „pokrzepienia serc" nie jest pisana powieść p. Kossak - Szczuckiej.

Na czarnem tle życia publicznego mamy wprawdzie przed sobą (w życiu prywatnem) dwie postacie pierwszoplanowe niezmiernie dodatnie i dające nam moc wrażeń i wzruszeń głębokich oraz jaknajbardziej pożądanych. Są to ichmościowie Sebastjan Pielsz z Czarnego Potoku herbu Nabra i brat jego młodszy Pietrek dzielny wojak, złote serce, najszlachetniejsza dusza. Obaj należą do „chrystjanów" Zboru małego, do protestantów naszych polskich, do dysydentów... Nawet Sebastjan Pielsz jest arcytypem skostniałego w swej kalwińskiej nieubłagalności antipapieżnika. Lecz skruszy go... ks. Piotr Skarga, skruszy go miłość ojczyzny, a Pietrka „nawróci" snadno... wojenka przy boku największych hetmanów naszych oraz nawrócą przepiękne oczy Hanki, co innego nie chciała brać ślubu jak katolicki.

I wśród tej ciężkiej i mrocznej atmosfery przenikającej wskroś powieść, czyliżby autorka chciała emulować z Sienkiewiczem np.—np. pod względem obrazów batalistycznych? Mamy przecie na kartach jej powieści: Kircholm i Kłuszyn. Owszem, mamy dwa kapitalne opisy dwóch tęgich batalij ale oba opisy nie dotrzymują kroku opisom Sienkiewiczowskim. Natomiast - obok niezaprzeczonego, wielkiego, wrodzonego talentu pisarskiego — góruje powieść p. Kossak-Szczuckiej nad „Trylogją" Sienkiewicza pogłębieniem prawdy historycznej, wyraźmy się dosadnie: esencjonalnością w odtwarzaniu życia w dawnej, z roku 1600-go Rzeczypospolitej Polskiej, nietylko obyczajów lecz i mowy. Chwilami przypominają się najświetniejsze popisy erudycji z „Branek" lub „Sobieskiego" Deotymy. Wystarczy przeczytać choćby jeden tylko epizod: scenę kiedy stryj Hermolaus Pielsz ekwipuje Pietrka na wojnę u płatnerza lwowskiego imć pana Baltarara Pedjana Leopolity (str. 85 91 w tomie pierwszym) Takiego bogactwa erudycji u Sienkiewicza nie znajdziemy. A co do inwencji... oczywiście „Złota Wolność" nie pławi się w inwencji autorskiej jak „Trylogja" Sienkiewicza lub Trylogja muszkieterska Al. Dumasa ojca; zdarzą się nawet pewne rozwiekłości np. na zgromadzeniach arjanów podczas toczonych tam dysput lub np. podczas formalnej dysputy ks. Skargi z Sebastjanem Pielszem. Ale przyznać trzeba, że naracja toczy się wartko, a jakby wysoko podskakując na nagłych i niespodziewanych efektach nader mocnych (jak np. śmierć Jadwiszki córki grabi Paryshazego z węgierskiej strony). Zaś innym razem (odjazd Pietrka z rodzicielskiego domu lub jeden, drugi jego dialog z Hanką) rzetelny, duży talent pisarski autorki potrafi mocno chwycić za serce — za duszę...

Sporą świeżość wnosi w powieść obszernie potraktowany element arjański, wielostronnie oświetlony, z którym autorka, gorliwa katoliczka rzymska, obchodzi się z umiarem i szlachetnością przynoszącemi jej zaszczyt. Owszem, nawet w podglebie arjańskie sadzi najpiękniejsze w powieści kwiaty, co zakwitają wprawdzie pod słońcem katolickiej ortodoksji lecz najwidoczniej soki przednie swe biorą z surowej prawości i duchowej powagi oraz z cnót rodzinnych, hodowanych z chlubną pieczołowitością u ognisk domowych, niestety, reformackich.

Powieść, jakby ostrym nożem wyciętą z historycznej przeszłości naszej —nie związaną niczem z poprzedniemi laty, pełnemi blasku i chwały, tudzież nie otwierającą żadnych perspektyw w przyszłość—czyta się z niesłabnącem rozkoszowaniem się talentem pisarskim autorki oraz jej niepospolitą pewnością siebie, z jaką się na takiej arenie obraca.

„O dwunastu braciszkach". Tekst pisała Halina Zawadzka, rysunki wykonała Krystyna Wróblewska. Wilno. Nakład i druk Marka Latoura. 1929.

Istnieje piosenka małym dzieciom śpiewana a zaczynająca się od słów:

Dyli-dyli dutkil
Gospodarz malutki,
Gospodyni mniejsza,
Ale—rozumniejsza.

Mówiliśmy przed chwilą o dwuch niebylejakich książkach, o monumentalnej edycji „Chłopów" Reymonta i o nowej, dwutomowej powieści historycznej p. Kossak-Szczuckiej. Wobec nich, wobec tych dwóch dzieł, cóż znaczy... książeczka z wierszykami i rysunkami — dla dzieci? I to jeszcze dla najdrobniejszych, prawie dla takich, którym się jeszcze z książeczki czyta.

Tak, ani słowa, książeczka — ma się wiedzieć! - nie „Bóg wie nie co". Nawet nie naszym „regjonalnym" językiem pisana (coby wielu do powitalnych oklasków mogło pobudzić). Ale... ale... książeczka, o której mowa, calusieńka jest zrobiona—w Wilnie. Może ona nie „rozumniejsza" od wielu innych ale—wileńska!

Myliłby się, ktoby sądził, że jedyny to jej tytuł do znalezienia się w każdym wileńskim domu gdzie są dziatki chętnie słuchające „bajeczek" czytanych im z książecki. Książeczka pań Zawadzkiej i Wróblewskiej jest naprawdę wybornie skrojona - dla małych dzieci. Opowiada im zgrabnemi a pełnemi prostoty wierszami o 12-tu... miesiącach i o tem, co małe dzieci porabiają podczas czterech pór roku. Więc o tem jak np. „Siedział Maj na kasztanie a Bocian na dachu", o tem jak to „Siedzi Sierpień na drodze przy płocie—I przygląda się ludzkiej robocie, — Liczy wozy i głowiną kiwa,— Kogo zoczy, to goni do żniwa".

Ładna książeczka, miła książeczka, swoja książeczka...

A dalej co?.. Konkluzję niech łaskawy czytelnik w duszy swej dośpiewa. *Cz. J.*

KURJER GOSPODARCZY ZIEM WSCHODNICH

Przyczynek do możliwości eksportowych województwa Wileńskiego

Pisałem już o tem, że pomimo znacznego wzrostu ilości zwierząt gospodarskich na naszym terenie w porównaniu do czasu przedwojennego, nasze możliwości eksportowe bynajmniej nie zwiększyły się — raczej odwrotnie, skurczyły się narazie w związku z przebudową ustroju agrarnego w kierunku tworzenia drobnych samowystarczalnych działek oraz niepomyślnym układem warunków wywozowych. Niedostateczne nasycenie terenu pogłowiem zwierzęcym wskazuje ta okoliczność, że jakkolwiek pod względem zasobności na 1000 mieszkańców nie ustępujemy znacznie innym dzielnicom — pod względem ilości inwentarza żywego na 100 ha gruntów rolniczo wykorzystywanych stoimy bodaj na ostatniem miejscu. Niewątpliwie pozatem — o ile chodzi o możliwości wywozowe — ogromną rolę odgrywa tu jakość materjału.

Statystyka na rok 1926 wykazała, że największe możliwości eksportowe istnieją dla koni. Ilość koni na terenie województwa Wileńskiego stanowi 5.0 proc. ilości tychże w całej Polsce — natomiast nasz wywóz wynosił 5.1 proc. ogólnego wywozu Polski. Gorzej przedstawia się sprawa w odniesieniu do bydła rogatego, którego posiadamy 4.2 proc w stosunku do całej Polski a w wywozie którego uczestniczymy tylko w 2.8 proc. Wywóz zagranicę trzody chlewnej stanowi dla Wileńszczyzny zaledwie 0. 11 proc. ogólnego wywozu, wówczas gdy posiadamy 4.5 proc. ogólnej ilości trzody chlewnej w Polsce. Eksport owiec i kóz wyraża się również nikłą cyfrą 0.14 proc. ogólnego wywozu przy 10 proc stanu posiadania.

Dane za rok 1927 wykazują kurczenie się eksportu. Niezależnie od trudności eksportowych w związku z wojną celną z Niemcami — pod pewnym względem można byłoby dopatrzyć się i dobrych stron: wzmocnienia się gospodarstw rolnych dzięki możności rolnikom osiągnięcia bardziej racjonalnej normy ilościowej zwierząt gospodarskich na jednostkę ziemi rolniczo wykorzystywanej.

Eksport koni zagranicę z terenu w-wa Wileńskiego spada w roku 1927 do 91 sztuki (w r. 1926—1132 sztuki) stanowiąc zaledwie 0.1 proc. ogólnego wywozu Polski. Eksport idzie w kierunku na Gdańsk (z Głębokiego 78 i z Oszmiany 10 sztuk); do Łotwy wywieźliśmy tylko 3 sztuki, wówczas gdy w roku poprzednim 1000 sztuk. Nadwyżka wywozu do innych województw nad przywozem była bardzo nieznaczna. — około 50—100 sztuk.

Eksport bydła rogatego (dorosłego) w roku 1927 nie miał wogóle miejsca. Zmniejszył się również wywóz do innych województw do 2000 sztuk wobec 9440 sztuk w roku 1926. Interesującym jest tu udział w wywozie poszczególnych stacyj, który kształtował się następująco:

Stacje nadania	*sztuk*	*Stacje nadania.*	*sztuk*
Dukszty	689	Wilno	309
N. Święciany	292	Budsław	34
Parafjanów	181	Olechnowicze	29
Głębokie	157	Wilejka	26
Smorgonie	78	Ziabki	16
Mołodeczno	44	Oszmiana	5
Łyntupy	16	Połoczany	6
		Razem	1882

Cyfrę 1882 zaokrąglamy do 2000 sztuk mając na względzie, że część 370, co do których stacje nadania na terenie dyrekcji wileńskiej w „Roczniku" podane, przypada na województwo Wileńskie. Przywóz bydła rogatego był nieznaczny — około 300 sztuk. W związku ze sprawą aprowizacji Wilna nie od rzeczy jest tu odnotować, że przywóz do Wilna kolejami tak z terenu innych województw jak w-wa Wileńskiego wynosił w r. 1927 — 1529 sztuk.

Cieląt wywieziono z w-wa Wileńskiego do innych województw 27 sztuk (w r. 1926—25) — czyli że przyrost w sztukach żywych pozostaje wewnątrz województwa.

W roku 1927 ustał również wywóz zagranicę trzody chlewnej (w roku 1926 —693 sztuki). Przywóz z innych województw (przeważnie z w-wa Nowogródzkiego) wynosił przeszło 1000 sztuk przy wywozie około 400 sztuk, czyli że nadwyżka przywozu nie uległa większej zmianie (w r. 1926 — 544 sztuki). Do Wilna przywieziono kolejami tak z innych województw jak z terenu w-wa Wileńskiego — 3776 sztuk.

Owce i kozy jako produkt eksportowy w r. 1927 odpadają. Przywóz z innych województw względnie wywóz do innych w-w wyrażał się w kilkunastu sztukach.

Pewna poprawa zauważyć się daje w obrocie żywym drobiem. W roku 1926 miał miejsce przywóz. W roku 1927 sprowadziliśmy z innych województw 10 tonn (do Wilna i N. Wilejki po 5 tonn) natomiast wywieźliśmy 26 tonn (z Dukszt 16, Podświlja 5 i Nowodrucka 5 tonn).

Tyle cyfry. Badanie naszych stosunków doprowadza do wniosku, że tak konsumcja wewnętrzna jak wywóz zwierząt gospodarskich zależne są na naszym terenie niemal wyłącznie od stanu urodzaju wogóle i w szczególności urodzaju pasz t. j. od możliwości przeżywienia inwentarza. Bardzo pouczającemi są między innemi cyfry uboju zwierząt na rzeźniach. Krzywa uboju stale wzrasta względnie spada zależnie od mniejszych lub większych zbiorów siana. Katastrofalny niedobór pasz w tym roku zmusi ludność do wyzbycia się conajmniej 30 proc. posiadanego inwentarza.

Na zakończenie przytoczę tu kilka cyfr dotyczących województwa Nowogródzkiego za rok 1927.

Wywozu koni zagranicę—nie było. Nadwyżka wywozu do innych województw nad wwozem nieznaczna, około 50—70 sztuk.

Wywóz bydła rogatego miał miejsce tylko w odniesieniu do innych województw w ilości około 2500 sztuk, przy przywozie około 300 sztuk.

Cielęta eksportowane były do Czechosłowacji w ilości 172 sztuk (z Baranowicz) — wówczas gdy z całej Polski za ten czas wywieziono 640 sztuk. Do innych województw wywóz cieląt wynosił 123 sztuki. Przywozu — nie było.

Trzoda chlewna eksportowana była do innych województw w ilości przeszło 4700 sztuk (z Baranowicz — 1590, Horodzieja — 1427 sztuk i t. d.) Przywozu — nie było.

Obrót owcami i kozami wyrażał się w kilku zaledwie sztukach.

Drobiu żywego wywieziono z województwa Nowogródzkiego 9 tonn.

Na większy wywóz zwierząt gospodarskich z terenu województwa Nowogródzkiego składa się ta okoliczność, że nie posiada ono tak wielkiego ośrodka konsumcyjnego jak Wilno.

Z. Harski.

INFORMACJE.

Z DZIAŁALNOŚCI CENTRALI SPÓŁDZIELNI ROLN.-HANDLOWYCH W WILNIE W DZIALE LNIARSKIM.

(Według komunikatu T-wa Lniarskiego.)

Przewidziane w projekcie organizacji Spółdzielczej Centrali Lniarskiej w Wilnie utworzenie warsztatów i składów centralnych zrealizowane zostało w drodze nabycia przez Centralę Spółdzielni Rolniczo - Handlowych w Wilnie na własność będącej w ruchu międlarni przy stacji kolejowej Bezdany, w odległości 26 klm. od Wilna. Międlarnia ta, należąca uprzednio do spółki akcyjnej „Płótno" w Poznaniu, nabyta została za cenę bardzo przystępną. Osada fabryczna w Bezdanach składa się z placu o obszarze 1 i pół ha, murowanego budynku fabrycznego i tamże składów, domu mieszkalnego, składającego się z 6-ciu pokojów, i składów drewnianych. Razem z nabytem objektem, położonym przy torze kolejowym, w odległości 300 mtr. od stacji, przejętą została również i umowa dzierżawna na lat 5 na skład kolejowy tuż przy stacji. W posesji fabrycznej lokuje się agencja pocztowa i telefoniczna.

W przeciągu miesiąca odbywał się remont nabytych nieruchomości i maszyn, obecnie po nagromadzeniu dostatecznej ilości surowca do przerobu, nic nie stoi na przeszkodzie ku uruchomieniu warsztatów centralnych. Wydajność warsztatów, przy pracy na dwie zmiany wynosi 150.000 pudów słomy.

Dla zatrzymania części pierwszorzędnego materjału siewnego w kraju i zagwarantowania rolnikom dostawy suchego siemienia na siew Centrala Spółdzielni zakupiła i zmagazynowała potrzebną ilość pierwszorzędnego materjału nasiennego. Nasienie to złożone jest na składach warrantowych w Wilnie, należących do spółki Pacific. Pod zastaw nasienia zostały wydane przez Oddział Państwowego Banku Rolnego w Wilnie pożyczki warrantowe. Obecnie odbywa się doczyszczanie nasienia tego na treszczotach.

Do zakupu włókna Centrala Spółdzielni przystąpiła już na szeroką skalę w rejonie Brasławskim za pośrednictwem spółdzielni rolniczo - handlowej „Rolnik" w Brasławiu i jej 3-ch oddziałów(znajdujących się w najbardziej ożywionych punktach handlu lnem w Jodach, Miorach i Drui. W najkrótszym czasie będzie uruchomiony punkt skupu włókna w Postawach za pośrednictwem spółdzielni spożywców „Ziarno", w Prozorokach pow. Dziśnieńskiego — za pośrednictwem lokalnej spółdzielni lniarskiej, w Bieniunach pow. Oszmiańskiego i w Horodźkach pow. Wołożyńskiego, gdzie się znajdują spółdzielnie lniarskie. Bezpośrednio Centrala Spółdzielni nabywa włókno przez swój Oddział w Oszmianie. W charakterze instruktora objeżdża punkty skupu zaangażowany przez Centralę Spółdzielni brakarz. Skup włókna odbywa się przez poszczególne spółdzielnie z polecenia Centrali Spółdzielni komisowo. Narazie Centrali Spółdzielni chodzi o zgromadzenie dostatecznego zapasu surowca dla przerobienia w warsztatach w Bezdanach. Przypuszczalnie w rejonie Brasławskim do Nowego Roku zostanie skupione przez Centralę około 80 wagonów surowca.

KRONIKA

NIEDZIELA. **30** Dziś Sabina jutro Sylwestra

Wschód sł. g. 7 m. 33

Zach. sł. o g. 15 m. 39

Spostrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologji U. S. B.

z dnia 29 — XII 1928 r.

Ciśnienie średnie w m.	758
Temperatura średnia	— 2
Opad za dobę w mm	4
Wiatr przeważający	Północno-zachodni.

Uwagi: Pochmurno, śnieg, krupy.

Minimum za dobę — 3°C.

Maximum na dobę +1-0°C.

Tendencja barometryczna: Wzrost ciśnienia.

— **Od Redakcji.** Dodatek łowiecki grudniowy „Gdzie to, gdzie zagrały trąbki myśliwskie" ukaże się w dn. 1 stycznia 1929 r.

URZĘDOWA.

— **Uroczystości noworoczne.** W dniu 1 stycznia t.j. w dzień Nowego Roku Wojewoda Wileński Wł. Raczkiewicz oraz przedstawiciele władz państwowych, wojskowych i cywilnych obecni będą o godz. 10.30 rano na uroczystem nabożeństwie w Bazylice, celebrowanem przez JE ks. biskupa Kazimierza Michalkiewicza.

Następnie o godz. 12.30 w południe Wojewoda Raczkiewicz przymować będzie w górnych salonach Pałacu życzenia noworoczne dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu od przedstawicieli władz państwowych: wojskowych i cywilnych, duchowieństwa, samorządu, uniwersytetu, organizacyj społecznych i społeczeństwa.

— **Awanse urzędników woj. Wileńskiego.** Pan Wojewoda Wileński awansował z dniem 1 stycznia 1929 roku niżej wymienionych urzędników:

do 8-go st. służbowego: Pawła Jankowskiego z Wydziału Prezydjalnego Urzędu W. i Andrzeja Smołkowskiego ze Starostwa w Brasławiu.

do 9-go stopnia służbowego: Piotra Romanowskiego i Helenę Budrewiczową z Wydziału Prezydjalnego Urzędu Wojewódzkiego, Bolesława Grzegorzewskiego ze Starostwa Grodzkiego, Józefa Gajewskiego ze Starostwa w Święcianach i Józefa Puhaczewskiego ze Starostwa w Postawach.

do 10-go st. służbowego: Mirosława Nowickiego ze Starostwa Grodzkiego.

MIEJSKA.

— **(o) W sprawie likwidacji pożyczki angielskiej.** W dn. 28 i 29 grudnia odbyła się w Magistracie konferencja z udziałem przedstawicieli Min. Skarbu, Banku Gospodarstwa Krajowego i kapitału angielskiego w sprawie zlikwidowania przedwojennej miejskiej pożyczki obligacyjnej.

Jak się dowiadujemy, Min. Skarbu udzieli miastu na wykup wzmiankowanej pożyczki obligacyjnej długoterminową pożyczkę z Banku Gospodarstwa Krajowego. Rokowania z kapitałem angielskim o warunkach wykupu nie zostały jeszcze ostatecznie zakończone.

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA.

— **(o) Rekrutacja robotników do Francji.** W dniu 16 stycznia w Wilnie i 17-go w Święcianach odbędzie się rekrutacja na wyjazd do Francji robotników i robotnic do robót rolnych, przemysłowych i górniczych.

— **(o) Zwiększenie bezrobocia w Wilnie.** Na terenie m. Wilna zarejestrowano bezrobotnych mężczyzn 2706 i kobiet 1056, ogółem 3762 osoby, w tej liczbie robotników budowlanych 564, metalowców 183, innych wykwalifikowanych 746, niewykwalifikowanych 1562, robotników rolnych 44, pracowników umysłowych 613. W porównaniu z tygodniem ubiegłym ilość bez robotnych zwiększyła się o 262 osoby.

SAMORZĄDOWA.

— **Przedstawiciele Wileńszczyzny w Radzie Zjazdów Samorządu Ziemskiego.** Podczas wyborów do Rady Zjazdów Samorządu Ziemskiego w Warszawie wybrani zostali do tej Rady z terenu województwa Wileńskiego pp. Witold Kwinto — członek sejmiku i wydziału powiatowego w Brasławiu, oraz Marjan Jankowski — starosta i przewodniczący sejmiku i wydz. powiatowego dziśnieńskiego.

— **o) Echa nadużyć w gm. Trockiej.** W dniu 27 grudnia wyjeżdżał do gm. Trockiej sędzia śledczy p. Baniewicz z biegłymi w związku z nadużyciami, popełnionemi w tej gminie przez b. wójta Kazimierza Mickiewicza i b. pisarza Konstantego Wierszylisa. W wyniku wyjazdu została przeprowadzona ekspertyza ksiąg rachunkowych przez biegłych. Następnie do oskarżonych po przesłuchaniu ich, został zastosowany, jako środek zapobiegawczy bezwzględny areszt i natychmiast wymienieni Mickiewicz i Wierszylis zostali przez funkcjonarjuszy policji zabrani celem dostarczenia do więzienia w Wilnie.

AKADEMICKA.

— **Tradycyjne spotkanie Nowego Roku w Ognisku Akademickiem.** W poniedziałek dn. 31 grudnia rb. o godz. 23 w lokalu Ogniska Akademickiego (Wielka 24) odbędzie się tradycyjne spotkanie Nowego Roku, połączone z zabawą taneczną, która jak zwykle, należy się spodziewać, przetrwa do rana wśród wesołego i niefrasobliwego nastroju.

KOMUNIKATY.

— **Z T-wa Pszczelniczego Ziemi Wileńskiej.** Zarząd T-wa Psz czelniczego Z. Wileńskiej powiadamia o zawodowem miesięcznem Zebraniu T-wa które się odbędzie w dn. 4 stycznia 1929 o godz. 17-ej w lokalu gimnazjum im. J. elewela ul. Mickiewicza Nr. 38.

Na zebraniu zostanie wygłoszony referat: „Sposoby ograniczania rójki w celu zwiększenia dochodowości pasieki", po czem będą demonstrowane praktyczne przyrządy pszczelarski udzieleniem odpowiednich wyjaśnień Dalej nastąpią pogadanki i wolne wnioski.

Ze względu na ściśle zawodowy charakter powyższego Zebrania pożądanem jest jaknajliczniejsze przybycie zarówno pszczelarzy jak i miłośników pszczelnictwa.

— **(o) Posiedzenie miejskiego Komitetu W.F. i P. W.** W piątek dnia 4 stycznia odbędzie się w Magistracie posiedzenie miejskiego Komitetu W.F. i P. W. Porządek dzienny zawiera sprawy następujące: 1) sprawa udzielenia subwencji niektórym organizacjom sportowym, 2) sprawa preliminarza budżetowego na rok 1929 - 30, 3) sprawa otwarcia poradni sportowo - lekarskiej, 4) sprawa obchodu 10-lecia sportu na Wileńszczyźnie, 5) referat kpt. Kawalca w sprawie pływalni, 6) sprawa skoczni narciarskiej, 7) sprawa uzupełnienia składu Komitetu.

— **Tradycyjny wielki Maskowy Bal Sylwestrowy** urządzony staraniem Zarządu Oficerskiego Kasyna Garnizonowego odbędzie się dnia 31 grudnia w Domu Oficera (Mickiewicza 13).

Przygrywać będą 4 orkiestry. Wiele oryginalnych niespodzianek. Zaproszenia wydaje się w Domu Ofic. od godz. 17 do 19.

— **Podziękowanie.** Opieka Rodzicielska przy gimn. im. E. Orzeszkowej składa serdeczne podziękowanie p. inż. Janowi Czerniewskiemu za zebranie na posiedzeniu Wojewódzkiej Komisji rolnej na cele Opieki zł. 12 gr. 75.

RÓŻNE

— **Nowy lekarz weterynarji pow. Dziśnieńskiego.** Dekretem Min. Rolnictwa p. Walerjan Cieśliński przyjęty został na stanowisko II powiatowego lekarza weterynarji na pow. Dziśnieński.

— **Ostateczny termin balu wojewódzkiego.** Tradycyjny doroczny bal wojewódzki odbędzie się w górnych salonach Pałacu w dniu 1 lutego 1929 r.

— **(o) Konfiskata.** Został skonfiskowany Nr. z dnia 28 grudnia czasopisma litewskiego „Vilnius Rytas" za umieszczenie artykułu „W sprawie naszych szkół początkowych" jako kolidującego z art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o rozsiewaniu fałszywych wiadomości.

— **Ze związku Mł. Polskiej.** Jak się dowiadujemy z Sekretarjatu Generalnego SMP dziś wyjeżdża na zjazd sekretarzy generalnych do Poznania ks. Franciszek Kafarski sekretarz generalny Wil. Zw. Mł. Polskiej. W sprawach SMP zastępstwo objął sekretarz generalny Ligi Katolickiej ks. J. Ingielewicz. Ks. Kafarski wraca po krótkim urlopie 20 stycznia 29 r.

— **Nowa placówka lecznicza.** Dowiadujemy się że od 1 stycznia 1929 r. przy ul. Teatralnej Nr. 3 w specjalnie wybudowanym gmachu przez zmarłego lekarza Blocha otwiera się położniczo - ginekologiczna lecznica na czele której stoją lekarze. profesor Jakowicki, dr. Bloch, Dr. M. Obiezierski i dr. A. Waszkiewicz. Będzie to jeden z najlepiej urządzonych zakładów pod względem komfortu i ostatnich wymagań techniki lekarskiej.

— **„Gwiazdka" dla więźniów.** W niedzie- 23 grudnia 1928 staraniem Patronatu więziennego w Wilnie urządzona była w więzieniach Łukiskiem i Stefańskiem „Gwiazdka" dla więźniów. Na początku uroczystości w kaplicach więziennych były odprawione msze św., którą w więzieniu Łukiskiem celebrować raczył JE ks. Biskup Bandurski, wygłaszając przytem okolicznościowe kazanie, następnie zaś dzielono się z więźniami opłatkiem. Po mszy św. więźniowie zebrani zostali przy urządzonej dla nich choince, chór odśpiewał cały szereg kolend, więźniowie zaś otrzymali przytem upominki gwiazdkowe, przyszykowane przez Patronat Więzienny. Uroczystość odbyła się w obecności przedstawicieli Urzędu Prokuratorskiego, Zarządu Więzień oraz Patronatu.

Dezercja policjanta litewskiego.

W dniu wczorajszym na odcinku Niemenczyn - Rykonty przekroczył granicę ze strony litewskiej policjant litewski prosząc o niewysiedlanie go z powrotem, gdyż jak twierdzi jest emigrantem politycznym i prosi o wydanie mu karty azylu.

TEATR I MUZYKA.

— **Reduta na Pohulance.** Dziś po raz ostatni „Uśmiech losu" z Stefanem Jaraczem w postaci Siewskiego. Początek o godz. 20. Zapowiedziane na dziś popołudniowe przedstawienie „Kordjana" nie odbędzie się z powodu przygotowań do jutrzejszej premjery.

— **„Trójka hultajska" w Reducie.** Jutro, t.j. w wieczór Sylwestrowy o godz. 20-ej staroswiecki wodewil Nestroy'a p.t. „Trójka hultajska".

— **Teatr Polski.** Dziś o godz. 8.30 grane będą obrazy dramatyczne z powieści H. Sienkiewicza „Potop".

— **Dzisiejsze popołudniówki.** Dziś o g. 3-ej pp. grane będzie ślicznie i stylowe wystawione „Betleem Polskie" — L. Rydla.

O godz. 5.30 pp. graną będzie krotochwila W. Rapackiego „Ja tu rządzę". po cenach zniżonych od 20 gr.

— **„Sylwester" w Teatrze Polskim.** Jutro o godz. 8.30 wiecz Teatr Polski przygotowuje specjalne widowisko sylwestrowe, składające się z trzech części. Rozpocznie widowisko tryskająca humorem farsa „Hiszpańska Mucha", część drugą zajmie urozmaicony barwny „Dodatek sylwestrowy" zaś część trzecią — „Spotkanie Nowego 1929 roku".

Widowiskiem tem kieruje znany z pomysłowości i dowcipu K. Wyrwicz - Wichrowski, który przygotował wiele niespodzianek.

— **Dzisiejszy poranek baletowy L. Sawinej - Dolskiej w Teatrze Polskim.** Dziś o godz. 12.30 pp. wystąpi na poranku w Teatrze Pol. utalentowana interpretatorka tańców klasycznych L. Sawina - Dolska wraz z 6-cio letnią uczenicą Donią Minkowicz.

— **Poranek kolendowy T-wa „Lutnia" w sali miejskiej.** We wtorek, dnia. 1 stycznia 1929 r. w sali miejskiej (Ostrobramska 5) odbędzie się poranek kolendowy z udziałem chóru mieszanego „Lutni" pod dyrekcją J. Leśniewskiego.

Bilety można nabywać w kasie kina miejskiego w poniedziałek od g. 4 wiecz i we wtorek od g. 10 rano.

Początek o godz. 12.30 pp.

Kino Miejskie

Dziś ostatni dzień!

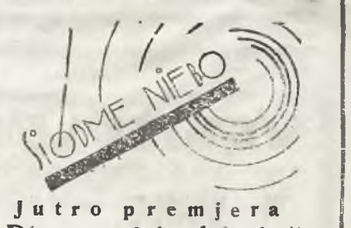

Jutro premjera

„Dla szczęścia dziecka"

WYPADKI I KRADZIEŻY

— **Symulowana kradzież.** W dniu 27 bm. F. Borejszo z Kozłowszczyzny zawiadomił policję, że w czasie pobytu w Wilnie w hotelu „Polonia" ukradziono mu 1450 zł. Dochodzenie przeprowadzone przez Wydział Śledczy ustaliło, że Borejszo symulował kradzież a rzekome skradzione pieniądze przepił. Za postępek swój odpowiadać będzie przed sądem.

— **Suty połów.** W noc z 25 na 26 bm. po wyrwaniu skoblu od chlewu nieznani złoczyńcy ukradli dwa wieprze, łącznej wartości 300 zł. na szkodę H. Wilczyńskiej (Cedrowa 2).

OFIARY.

Zamiast wizyt Noworocznych na instytucję „Chleb dzieciom" składają ofiarę niżej wymienieni:

Urzędnicy Urzędu Wojewódzkiego: Kirtiklis, Żyłko, Żejc, Romanowski, P. Jankowski, Piotrowicz, Remer J. Wendorff, A. Hajdukiewiczowa, Medekszanka, Babiczówna, Kowalewska, W. Hryhorowicz, H. Żywaczewski, J. Terlecki, A. Halkin, Z. Stadenowa, Hulecki, K. Birin, A. Rodziun, M. Dowgierdówna, R. Wolański, M. Abrosonisówna, Makarow, Grądzka, St. Zawadzka, Reiss, H. Budrewicz, Juszpolewicz, Stankiewicz, Sz. Kozak, Czarnocki, Huszcza, Czechowicz, M. Nieziołomska, Bujnicka, J. Robakowski, C. Iwanicki, A. Kaczmarczyk, razem zł. 40.

Urzędnicy Izby Kontroli Państwowej: Pietraszewski Jan, Mikulski Zenon, Aleksandrowicz Wojciech, Somer Bronisław, Degentesz Emil, Olszewski Wacław, Zakrzewski Michał, Pac - Pomarnacki Adam, Lipińska Jadwiga, Kwasowiec Stanisław, Chomiński Leon, Falewicz Jan, Undrewicz Tadeusz Wołodźko Zygmunt, Piegutkowski Ludwik, Szyszko Roman, Wenckiewicz Karol, Piotrowska Ludmiła, Rozwadowski Józef. Rusiecka Janina, Reczyński Marcin, Karczewski H. Uszkowski Antoni, Grądzka Marja, Kozakiewicz Dominik, razm zł. 45 gr. 50.

Urzędnicy Okręgowego Urzędu Miar: J. Sasinowicz, J. Buczyński, Niecieck, E. Szymański, A. Żebrowski, P. Żakiewiczówna, W. Wyzgo, Kwinto, J. Rodziewicz, H. Sokołowski, W. Narkiewicz Jodko — razem zł. 8.

Urzędnicy Dyrekcji Dróg Wodnych — dyrektor Bosiacki oraz wszyscy urzędnicy zł. 37.

Zamiast powinszowań świątecznych i noworocznych:

Zarząd Wileńskiego Banku Ziemskiego: Marjan hr. Plater, Stanisław Bochwic, Bohdan Szachno, Kazimierz Świątecki, Józef Rychlewicz, Tadeusz Bystram, Wacław hr. Mohl, Stanisław Rzewuski i Karol Zabiełło składają na Żłobek im. Marji zł. 35.

Wodzimierz - Marjan Chylewski zł. 5— na cel dobroczynny do uznania Redakcji.

Na Polską Macierz Szkolną: inż. Jan Gumowski zł. 5, Ludomir Moczyński zł. 5.

Dyrektor Banku Polskiego Stanisław Białas na rzecz Komitetu do walki z żebractwem i włóczęgowstwem — zł. 25.

Karolostwo Mikulscy na Pol. Mac. Szk. — zł. 20.

Helena i Stanisław Łagunowie dla najbiedniejszych — zł. 10.

Janostwo Peszkowie dla sparaliżowanego inwalidy Zienkowicza — zł. 3.

Z. i M. Świdowie na Żłobek im. Marji — zł. 10.

Aurelja i Stefan Jankowscy na Dom Sierocy na pamiątkę 10-lecia — zł. 5.

Kazimierzostwo Lubońscy dla najbiedniejszych — zł. 5.

Klimontowicz Wandalin Komitetowi do walki z żebractwem — zł. 5.

Dr. Szniolis na Polską Macierz Szkolną — zł. 5.

Jan Brzozowski na Wil. T-wo Dobroczynności — zł. 5.

Bronisław Kalinowski na Wil. Tow. Dobroczynności — zł. 5.

Antoni Januszewicz Komitetowi do walki z żebractwem — zł. 5.

Mikołaj Gołubiew Komitetowi walki z żebractwem — zł. 3.

Antoni Szymkowicz na Polską Macierz Szkolną — zł. 10.

Jan Krzyżanowski na Wil. T-wo Dobroczynności — zł. 5.

Prof. Tadeusz Czeżowski na Polską Macierz Szkolną — zł. 10.

Na Polską Macierz Szk. Aniela Sztrallowa — zł. 5.

Na Dom wychowawczy dla sierot im. Marsz. Piłsudskiego Aniela Sztrallowa zł. 10.

Dyrektor Banku Rolnego Ludwik i Antonina Maculewiczowie na Pol. Macierz Szkolną — zł. 25.

Prof. Marjan Eiger z żoną Komitetowi walki z żebractwem — zł. 5.

Marja i Jan Szmurłowie przesyłają na Macierz Szkolną 5 zł.

Na Żłobek im. Marji Zbigniew Jentys zł 5

Na Pol. Macierz Szkolną Stefan Majewski — zł. 5.

Zamiast wizyt świątecznych i noworocznych Adolf Babiański składa ofiarę na ręce Związku Polaków Ziemi Kowieńskiej do uznania zarządu. zł. 5 —

SPORT.

TURNIEJ HOKEJOWY O MISTRZOSTWO POLSKI. — HORENDALNA KLĘSKA AZS WILEŃSKIEGO.

W piątek rozpoczął się w Krynicy turniej hokejowy o mistrzostwo Polski.

W pierwszym dniu zawodów rozegrano trzy mecze:

Legja tWarszawa) — Wisła (Kraków) 11:1 (5:1, 4:0, 2:0). Zdeklarowana przewaga Legji

Pogoń — AZS Wilno 8:1 (3:1 3:0, 2:0). Sędzie p. Sachs. Honorową bramkę dla akademików wileńskich strzelił Godlewski. Pogoń poczyniła ogromne postępy w porównaniu z przeszłym rokiem. Wyróżnili się w niej Mauer, Sworzeński i bracia Kucharowie.

W drugim dniu mistrzostw hockeyowych Polski, rozegrywanych w Krynicy, odbyły się trzy mecze:

1) AZS Warszawa — Wisła Kraków — 18:0. Przygniatająca przewaga AZS, którego forma zapowiada się doskonale. Asy drużyny Adamowski i Tupalski zawsze znakomici. Wisła w czasie meczu nie dochodzi zupełnie do głosu.

2) Legja Warszawa — AZS Wilno — 3:1. Gracze wileńscy w porównaniu z meczem wczorajszym grali o wiele lepiej. Na pierwszy plan wybijał się doskonały bramkarz drużyny wileńskiej Wiro - Kiro. Legja nie miała swego najlepszego dnia. Bramki dla Legji strzelił Szejnach 2, Lange 1. Dla AZS Wilno jedyną bramkę zdobył Okołowicz.

3) Pogoń Lwów — TKS Toruń — 0:0. Była to walka całej drużyny lwowskiej z fenomenalnem bramkarzem TKS Stogowskim. Mimo przygniatającej przewagi Pogoni nie zdołała ona zdobyć decydującej w zwycięstwie bramki.

RADJO.

Niedziela dn. 30 grudnia 1928 r.

10.10 11.45: Transmisja dzwonów katedralnych i nabożeństwa z Katedry Wileńskiej. 11.56 12.10: Transmisja z Warszawy: Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej. 12.10 14.00:Transmisja poranku muzycznego z Filharmonji Warszawskiej. 14.00 15.15: Transmisja odczytów rolniczych z Warszawy. 15.15 17.20: Transmisja z Filharmonji Warszawskiej. 17.20 17.35: Odczytami programu na poniedziałek i komunikaty. 17.35 18.00: Odczyt w języku litewskim. 18.00 18.20: Muzyka z płyt gramofonowych. 18.2018.45: Bajki dla najmłodszych. 18.45 19.00: Kwadrans cytry. 19.00 19.30: Audycja wesoła. 19.30 19.45: Kwadrans cytry. 19.45 20.00: Odczytanie programu na poniedziałek, komunikaty, sygnał czasu z Warsz. 20.00 20.25: „Głos akademików Wilnian studjujących poza Wilnem". 20.30 22.00: Transmisja koncertu wieczornego z Warsz. 22.00 23.30: Tr. z Warszawy: Komunikaty: oraz muzyka taneczna z restauracji „Oaza".

Poniedziałek dn. 31 grudnia 1928 r.

11.56 12.10: Transmisja z Warszawy: Sygnał czasu, hejnał, oraz komunikaty. 16.10 16.30: Odczytanie programu dziennego i chwilka litewska. 16.30 16.45: Komunikat LOPP. 16.45 17.10: Audycja dla dzieci. 17.10 17.35: Transmisja odczytu z Warszawy: „Zwyczaje noworoczne". 17.35 18.00: Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileń. 18.00 18.25: „Ludwik von Beethoven" Historja. 18.25 18.45: Koncert Orkiestry Rozgł. Wil. 18.45 19.05: Audycja recytacyjna z cyklu „Polska poezja współczesna" 19.05 19.30: Muzyka z płyt gramofonowych. 19.30 19.55: „Japonja i Japończycy" odczyt. 19.55 20.00: Sygnał czasu z Warszawy. 20.00— 20.05: Komunikaty. 20.05 20.20: Przemówienie noworoczne Wojewody Wileńskiego, p. Władysława Raczkiewicza. 20.20 20.30: Komunikaty. 20.30 22.00: Transmisja koncertu wieczornego z Katowic. 22.00 22.30: Transmisja z Warszawy: Komunikaty. 22.45 01.45: Zbiorowa audycja Sylwestrowa wszystkich stacyj polskich (audycja stacji wileńskiej wypadnie około godz. 0.45).

— **P. Wojewoda Raczkiewicz przed mikrofonem wileńskiej radjostacji.** W dniu 31 grudnia rb. o godz. 20 p. Wojewoda Raczkiewicz wygłosi przed mikrofonem Polskiego Radja w Wilnie przemówienie noworoczne, w którem zobrazuje wyniki roku 1928 w dziedzinie życia państwowego, społecznego i gospodarczego woj. Wileńskiego.

Obwieszczenie.

Sekcja Zdrowia Magistratu m. Wilna ogłasza przetarg na dostawę pieczywa, mleka, masła i słoniny do szpitali i przytułków miejskich.

Oferty na poszczególne rodzaje dostaw z podaniem cen jednostkowych, lub %% ustępstwa od cen rynkowych będą przyjmowane w Sekcji Zdrowia (Magistrat, pokój Nr. 4, ul. Dominikańska), od 4 stycznia 1929 r. włącznie. Tamże będą udzielane informacje o warunkach dostawy.

Otwarcie ofert i ustny przetarg nastąpi w dniu 5 stycznia 1929 roku o godz. 9 rano.

Stający do przetargu winni przedstawić pokwitowanie Kasy Miejskiej o wpłaconym wadjum 300 zł.

Dr. Maliszewski.
Szef Sekcji Zdrowia.

Od Administracji.

Niniejszem Administracja „Słowa" podaje do wiadomości Sz. Inserentów oraz Biur Ogłoszeniowych, iż z dniem 1-go stycznia 1929 r. staje się obowiązującym nowy cennik ogłoszeń w „Słowie" według następujących stawek:

1 milimetr wza tekstem 12 łamowy .	15 gr.
1 milimetr w tekście 6 łamowy . .	40 „
Komunikaty oraz nadesłane	50 „
Kronika reklamowa	60 „

Na Sylwestra polecamy BROWARU **SZOPEN PIWO** telef. 5-44, 14-95.

Przetarg.

Okręgowa Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Wilnie ogłasza nieograniczony przetarg ofertowy na dostawę 8835 sztuk słupów telegraficznych sosnowych, cięcia zimowego 1928 - 29 roku. Słupy powinny być cięte od odziomka, z drzewa dojrzałego, czysto okorowane, proste bez żadnych sęków, niezarażone grzybem, bez huby i wogóle bez żadnych oznak zgnilizny. W grubszym końcu słupy powinny być równo oderznięte a w wierzchołku zaciosane w kształcie daszka o wysokości 10 cm. Podział słupów według wymiarów następujący:

O dług. 8 mtr. i średn. w wierzchołku nie mniej niż 15 do 17 cm. włącznie 7670 szt.
O dług. 9 mtr. i średn. w wierzchołku nie mniej niż 15 do 17 cm. włącznie 656 szt.
O dług. 10 mtr. i średn. w wierzchołku nie mniej niż 17 do 20 cm. włącznie 300 szt.
O dług. 11 mtr. i średn. w wierzchołku nie mniej niż 17 do 20 cm. włącznie 122 szt.
O dług. 12 mtr. i średn. w wierzchołku nie mniej niż 18 do 21 cm. włącznie 68 szt.
O dług. 13 mtr. i średn. w wierzchołku nie mniej niż 18 do 21 cm. włącznie 2 szt.
O dług. 14 mtr. i średn. w wierzchołku nie mniej niż 18 do 21 cm. włącznie 17 szt.

Ogólna masa drzewna wszystkich słupów oblicza się w przybliżeniu na 2225 mtr. sześciennych. Dostawa słupów loco miejsca składowe wyznaczone przez Dyrekcję, których wykaz można otrzymać w Oddziale 7-ym Dyrekcji P. i T. w Wilnie, ul. Sadowa Nr. 25 oraz oglądać w technicznych zarządach Tg. i Tf. w Wilnie, Grodnie, Lidzie Baranowiczach i Brześciu n-B. Termin rozpoczęcia dostawy po upływie 3 tygodni od dn. zawarcia umowy a całkowite zakończenie dostawy do dnia 25 kwietnia 1929 roku. Oferty w zapieczętowanej lakową pieczęcią kopercie z napisem „oferta na dostawę słupów" należy złożyć względnie nadesłać do Dyrekcji P. i T. w Wilnie, Oddział Budowy i Konserwacji (Sadowa 25) w terminie do do dnia 14 stycznia 1929 roku. W ofercie należy podać cenę za metr sześcienny słupów loco miejsce składowe. Oferty można składać na całość lub częściowe t.j. na teren poszczególnego Zarządu. Otwarcie ofert nastąpi 15 stycznia 1929 roku o godzinie 10 w lokalu Dyrekcji P. i T. w Wilnie ul. Sadowa 25 (Oddział Budowy i Konserwacji). Do każdej oferty musi być dołączony dowód złożenia do Kasy Głównej Urzędu Pocztowo - Telegraficznego Wilno 1 (ul. Wielka 1) wadjum w wysokości 5 proc. całkowitej oferowanej sumy. Oferent cofający się przed ukończeniem rozprawy ofertowej, traci złożone wadjum. Po przyjęciu oferty i zawarciu umowy na dostawę wadjum będzie zatrzymane jako kaucja, aż do całkowitego zakończenia dostawy. Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru ofert bez względu na cenę, możność podziału oraz zmniejszenia lub zwiększenia dostawy, przeniesienia przetargu na inną datę, lub też całkowitego zaniechania przetargu.

Dyrekcja P. i T. w Wilnie.

„KONTINENTS"

ŚNIEGOWCE I KALOSZE TRWAŁE I ELEGANCKIE

Grand Prix Paris 1927
Gold medal Paris 1927
Grand Prix Libau 1926, 1927
Grand Prix Mitau 1927
Gold medal Riga 1927

Wielki medal złoty Wilno 1928

— ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE. —
Przedstawicielstwo i skład fabryczny
Dom handlowy B-cia TROCCY Wilno, ul. Niemiecka 26. Tel. 625.

D/H W. JANKOWSKI i S-ka
Wilno, ul. Wielka Nr. 42 telefon 1200
(dawniej B-cia ALSZWANG)
poleca po cenach najniższych
w BOGATYM WYBORZE
DAMSKIE: suknie, palta, szlafroki, garconki, swetry, śniegowce, kapelusze, torebki, pończochy, bieliznę etc.
MĘSKIE: krawaty, koszule, pyjamas, pullowery, kamizelki, kapelusze, kaszne, kalosze etc.
OBUWIE męskie i damskie pierwszorzędnych fabryk.
Na raty Stowarzyszeniom i instytucjom posiadającym z firmą umowy na sprzedaż ratową Na raty

WĘGIEL i KOKS
wagonowo oraz tonnowo
M. DEULL, w Wilnie
Jagiellońska 3/6 tel. 811
Skład: Polski Lloyd, Słowackiego 27, tel. 2-79.

4018—1
ŻĄDAJCIE
we wszystkich aptekach i składach aptecznych znanego środka od odcisków
Prow. A PAKA.

Miejski Kinematograf Kulturalno-Oświatowy SALA MIEJSKA ul. Ostrobramska 5.

Od dnia 25 do 30 grudnia 1928 r. włącznie będzie wyświetlany najwspanialszy film sezonu „SIÓDME NIEBO" Dramat w 10 aktach. Cudowne obrazy i zdjęcia. Świetna reżyserja. Przepyszny zespół artystów. Obrona Paryża, pochód samochodów, miotacze ognia — wszystkie sceny przejmujące i wspaniałe. **Tyle poezji i piękna, tyle wzruszeń i namiętności nie zawierał jeszcze żaden film** W rolach głównych: JANET GAYNOR i CHARLES FARRELL. Reżyserował: FRANK BORZAGE. Kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów od g. 4-ej.
Następny program: „DLA SZCZĘŚCIA DZIECKA".

Kino-Teatr „Helios" Wileńska 38.

DZIŚ NIEODWOŁALNIE OSTATNI DZIEŃ! Pierwszy polski film, który zdobył w Paryżu najwyższą nagrodę „Grand Prix" i „Złoty Medal". WIELKA PARADA POLSKI „SZALEŃCY" Potężny dramat miłości i poświęcenia z cyklu „My pierwsza brygada" w rol. gł. Irena Gawecka, Jerzy Kobusz i Marjan CZAUSKI. DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONE. Seansy o godz. 4-ej.

KINO „POLONIA" ul. Mickiewicza 22

Od 25-go grudnia ŚWIĄTECZNY PROGRAM. Film z „Grupy wielkich gwiazd ekranu", wytwórni „United Artists". W rolach głównych: Najpiękniejsza para kochanków filmowych
Vilma Banky i Ronald Colman
w przebojowym dramacie p. t.
„KOCHANKOWIE"
Film ten podziwiać będzie całe Wilno. Początek o g. 2, 4, 6, 8.15, 10.20. Dyrekcja uprasza Sz. Publiczność o przybycie na 15 minut przed rozpoczęciem seansów. Ceny normalne.
Bilety honorowe nieważne.

Kino „Piccadilly" WIELKA 42.

Dziś! Wielka uroczysta premjera! Czar egzotycznego wschodu. HANDEL NIEWOLNICAMI w BAGDADZIE. Turcja i Persja na ekranie PERŁA HAREMU Dramat erotyczny w 12 akt. z życia egzotycznego Bagdadu. W rol. głównych: ulubienica mężczyzn, kobieta wampir GRETA NILSEN, Frenest Torrence i William Collier. Niebywały przepych Wschodu. Tańce odalisek. Bogata wystawa. Melodje wschodnie

Kino-Teatr „Wanda" Wielka 30.

Dziś! Najnowsza epopea ludzkich namiętności!
Jubileuszowy utwór Iwana Mozżuchina TAJNY KURJER
Wstrząsający dramat miłości i pożądania w 12 aktach z krwawych dni rewolucji W rolach tytułowych IWAN MOZŻUCHIN, LIL DAGOVER i urocza AGNES PETERSEN
U w a g a: Film „Tajny Kurjer" jest jubileuszowe dzieło najnowszego wydania 1929 r. i nie ma nic wspólnego z „Kurjerem Carskim"

Kino - Teatr „Światowid" ul. Mickiewicza 9.

Dziś! Tragiczne dzieje nowoczesnej panny, która w dążeniu do swobody zlekceważyła potęgę opinji...
„Szaleństwo jednej nocy"
W rolach głównych: Pełna ognistego temperamentu, piękna Australijka
OLIWE BORDEN i zdobywca serc ANTONIO MORENO.
Seancy o godz. 4, 6, 8 i 10.15.

Na powitanie Nowego Roku!

W najlepsze WINA i różne towary spożywcze najtaniej można zaopatrywać się tylko
w D/H Stanisław BANEL i S-ka
Wilno, Mickiewicza 23.—Telefon 8-49.

Szampan oryginalny od Zł. 20.— za but.
Wina owocowe „ Zł. 2.— „
Wina francuskie „ Zł. 6.— „

Wina hiszpańskie, włoskie, tokajskie i lecznicze.
Koniaki, likiery, rumy, starki, whiski i porter.
KAWA codziennie świeżo palona, HERBATA najlepszych firm, cukierki, marmeladki, orzechy, pierniki, biszkopty, czekolada, kakao i różne KONSERWY.

HEMOROJDY!

Czopki hemoroidalne „Varicol" (z kogutkiem) usuwają ból, krwawienie, swędzenie, pieczenie, zmniejszają guzy (żylaki). Sprzedają apteki i składy apteczne.

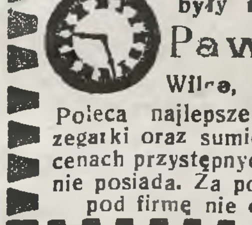

WITOLD JUREWICZ
były majster firmy
Paweł Bure
Wilno, Mickiewicza 4.
Poleca najlepsze i najrozmaitsze zegarki oraz sumienną naprawę po cenach przystępnych. Filji pracowni nie posiada. Za podszywających się pod firmę nie odpowiada. —3

Institut de Beauté (Kéva-Paris)
Masaż twarzy. Usuwanie zmarszczek. Leczenie wad cery. Elektryczność.
Mickiewicza 37 m. 1. tel. 657. W. Z. P. 57.

UBRANIA podług najnowszych WZORÓW
na zamówienie i gotowe, za gotówkę i na raty
poleca L. KULIKOWSKI ul. Wielka Nr. 13.
Duży wybór materjałów ostatnich nowości, oraz przyjmuje obstalunki z własnych materjałów.
Pierwszorzędna robota — Ostatnie nowości — Ceny niskie.
Przy sklepie (Wielka 13) został już otwarty dział ubrań damskich, ODDZIAŁ: przy ul. Mickiewicza Nr 33-a. -1

TRWAŁE i ELEGANCKIE—RYSKIE
Kalosze Śniegowce
„KWADRAT"

QUADRAT
Grand-Prix RYGA 1928
Wielki medal złoty Wilno, 1928
Jakość gwarantowana
Żądać wszędzie
Skład fabryczny M. ZŁATIN
Wilno, Niemiecka 28, tel. 13-21.

Fabryka ksiąg handlowych
„WILJA"
J. DERCZAŃSKI
Poleca pierwszorzędne księgi handlowe wszelkich rodzajów.
Do nabycia w składzie: Fabrycznym — ul. Subocz 4
oraz w Firmach: W. Borkowski— ul. Mickiewicza 5
„ „ —ul. Ś to Jańska 1
4 S-ka Akc. „Papier" ul. Zawalna 11

Żadne inne OPONY nie służą tak pewnie, jak
OPONY
GOOD YEAR
Jakość tych opon, dostosowanych do użycia w najtrudniejszych warunkach, użyczona im została przez specjalnie elastyczną i niezwykle trwałą tkaninę z materjału „SUPERTWIST". Opony te posiadają wyjątkową siłę pociągową dzięki protektorowi o znanym profilu „All Weather", zezwalającemu na pełną szybkość przy bezwzględnem bezpieczeństwie.
Jeżeli was interesuje ekonomiczna w użyciu opona
Stosujcie OPONY
GOODYEAR

Przedstawiciel J. WŁODAWSKI, Wilno.
Ul. Wielka 29, tel. 631.

Fortepiany, pianina i fisharmonje
Najwyższe nagrody na Targach Północnych w Wilnie — Złote medale
K. Dąbrowska.
Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6.
Wielki wybór krajowych i zagranicznych instrumentów, tylko gwarantowanej jakości. Ceny reklamowe.
—13

KTO — NIE - ZNA — JESZCZE
wyrobów naszej Fabryki Sukna i Koców z czystej, owczej wełny pochodzenia krajowego, niech żąda próbek i cenników. Bundy na wzór sławuckich, kurtki, lodeny, szewioty i samodziały na ubrania, derki na konie, koce na łóżka i pledy.
Zarząd Dóbr i Zakł. Przemysłowych
ROMANA ŻUROWSKIEGO
Wysyłki detaliczne wprost z fabryki
Leszczków, p. Waręż (Małopolska)

LEKARZE

Dr. G. WOLFSON weneryczne, moczopłciowe i skórne, ul. Wileńska 7, tel. 1067. - 7712

DOKTOR D. ZELDOWICZ chor. weneryczne, syfilis, narządów moczowych, od 9—1, od 5—8 wiecz.

Kobieta-Lekarz Dr. Zeldowiczowa KOBIECE, WENERYCZNE, NARZĄDÓW MOCZOW. od 12—2 i od 4—6, ul. Mickiewicza 24, tel. 277.
W. Zdr. Nr. 152.

Doktór Medycyny ŁUKIEWICZ choroby weneryczne, skórne i płciowe, ul. Mickiewicza 9, wejście z ul. Śniadeckich 1, przyjmuje od 1 2 i od 5—7 p.p. — 1815

DOKTÓR Hawryłkiewiczowa przyjmuje od 11—12 i od 5—6. Choroby skórne, leczenie włosów, operacje kosmetyczne i kosmetyka lekarska. Wilno, Wileńska 33 m. 1. —

Dr Hanusowicz Ordynator Szpitala Sawicz, choroby skórne, weneryczne, godziny przyjęć 5—7 pp. Zamkowa 7—1 Leczenie światłem: Sollux, lampa Bacha (sztuczne słońce górskie) i elektrycznością (djatermja). 5180—

DOKTOR L. GINSBERG choroby weneryczne syfilis i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 do 1 i od 4 do 8.

Doktór-Medycyny A. SYMBLER choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Elektroterapja, słońce górskie djatermja. Mickiewicza 12, róg Tatarskiej 9—2 i 5—8.
W.Z.P. 43.

Dr. POPILSKI choroby skórne i weneryczne. Przyjmuj od godz. 10 do 1 i od 5—7 p.p. W.Pohulanka 2, róg Zawalnej 5178— W.Z.P. 1

LEKARZE DENTYSCI

Lekarz-Dentysta MARYA Ożyńska-Smolska Choroby jamy ustnej. Plombowanie i usuwanie zębów bez bólu. Porcelanowe i złote korony. Sztuczne zęby. Wojskowym, urzędnikom i uczącym się zniżka. Ofiarna 4 m. 5. Przyjmuje: od 8—1 i od 4—7.
Wydz. Zdr. Nr. 3

AKUSZERKI

Akuszerka Śmiałowska oraz Gabinet Kosmetyczny usuwa zmarszczki, piegi, wągry, łupież, brodawki, kurzajki, wypadanie włosów. Mickiewicza 46. m. 6. —

POSADY

Rutynowany BUCHALTER z dużą praktyką handlową, bankową i sferze rolniczo - gospodarczej poszukuje stałej pracy za skromne wynagrodzenie. Zgodziłby się na wyjazd. Wilno, Dobroczynny zaułek Nr 2-a m. 3. „Buchalter". —

LOKALE

Mieszkanie dla niedużej rodziny 2 pokoje, alkowa, kuchenka i przedpokój. Mickiewicza 24 m. 6. Oglądać od 2 stycznia, g. 2—4 p. p.

Mieszkanie 3 pokoje, kuchnia, łazienka i wygody, od zaraz, opłata roczna zgóry. Kasztanowa 4 m. 3. —o

Lokal 6 duż. pokoi pod biuro, przedsiębiorstwo, lub mieszkanie odstąpię. Zamkowa 3 m. 3, godz. 12—17. -o

LOKAL pod pracownię w dobrym punkcie do wynajęcia, Wiłkomierska 11. —o

Odnajmę 2 pokoje słoneczne, ciepłe, umeblowane, wejście niekrępujące. Cena 100 zł. miesięcznie z opałem i światłem. Kościuszki 14 m. 6. -o

POKÓJ umeb., ciepły do wynajęcia, na rogu ulic Mickiewicza i Tartaki 18 - 4. Oglądać od g. 4 do 6. -o

KUPNO I SPRZEDAŻ

M. Wilenkin i S-ka Spółka z ogr. odp. Wilno, ul. Tatarska 10, dom własny. Istnieje od 1843 r. Fabryka i skład mebli: jadalnie, sypialnie, salony, gabinety, łóżka niklowane i angielskie, kredensy, stoły, szafy biurka, krzesła dębowe i t. p. Dogodne warunki i na raty.

Okazyjnie z powodu wyjazdu sprzedaje się FRYZJERNIA. Dow. w Biurze Ogł. S. Jutana, ul. Niemiecka 4, tel. 222. -1

Kamienica w centrum o 12 mieszkaniach sprzedamy zaraz za 9500 dolarów D. H.-K. „Zachęta" Mickiewicza 1, tel. 9-05. —o

FIRMA „Zwiedryński" Wileńska 28 tel. 1224, poleca WINA Hr POTOCKIEGO z 1922 r. 320. 350. 395 butelka. MAKOWSKIEGO z Kruszwicy 235. 3 zł. 325. 350. 460 butelka.

MIÓD

Staropolski	225 but.
Węgierski	280 „
Zagłoba	355 „
Litewski	4 zł. „
Szlachecki	450 „
Kasztelański	5 zł. „
Piast	550 „
Bernardyński	650 „
Maliniak	850 „
Szampańskie	12 zł „

KARTOFLE w każdej ilości sprzedaje „Rolnik Wileński" Kalwaryjska 11 m. 3 tel. 147, w składach: Pacific Rossa i Sklep Kalwaryjska 6. —o

Pianina i fortepiany pierwszorzędnych fabryk do wydzierżawienia. Ceny dostępne. Biskupia 14 m. 2, Kremer. —o

Pianino lub FORTEPIAN chcę natychmiast kupić z okazji. Ul. Szopena 8 m. 5. —o

Fortepian znakomitej firmy, krzyżowy, okazyjnie tanio do sprzedania. Bakszta 4 m. 12. —o

SZKOŁA PISANIA NA MASZYNACH o nowych metodach nauki, została otwarta przy Generalnem Biurze „ADMINISTRACJA" Wielka 42. Zapisy przyjmuje się codziennie. 5930 —o

KRYNICA. Na sezon zimowy pensjonat „Stella" D-rowej Gniazdowskiej otwarty od 1-go grudnia. Ogrzany znakomicie. Wytworna kuchnia. Ceny konkurencyjne. 1604—3

RÓŻNE

Oszczędności swoje ulokuj na 12 proc. rocznie. Gotówka twoja jest zabezpieczona złotem, srebrem i drogiemi kamieniami. LOMBARD Plac Katedralny, Biskupia 12, wydaje pożyczki pod zastaw złota, srebra, bryljantów, futer i różnych towarów 6636 o

Gotówkę w każdej sumie ulokujemy bez kosztów pod mocne gwarancje D. H.-K. „Zachęta" Mickiewicza 1, tel. 9-05. —o

PIANISTA przyjmuje zamówienia na gry i zabawy towarzyskie na dogodnych warunkach, na żądanie TRIO z jazz-bandem. Dow. w Biurze Ogł. S. Jutana, ul. Niemiecka 4, tel. 222. —1

LEKCJE ŚPIEWU solowego i dykcji. Jąkanie i wszelkie inne wady wymowy usuwam zupełnie, Zofja Kozubowska ul. Sierakowskiego 25 m. 3, od g. 5—6 p. p., z wyjątkiem niedziel i świąt. 5565—o

KRYNICA. „Polska Korona" pensjonat. Na zimowy sezon prowadzi dyrektorowa Kochańska do 15 XII. Wiadomość: Chełm Lubelski, Bank Łódzki. —3

Nauka pisania na maszynach, ul. Orzeszkowej 11 m. 16. Dow. od g. 1 do 6 p. p. —1

ZGUBY

Zgubiony kwit lombardowy (Biskupia 12) Nr 32598, unieważnia się. —o

Wydawca Stanisław Mackiewicz. Redaktor odpowiedzialny Witold Woydyłło.

Drukarnia „Wydawnictwo Wileńskie" ul. Kwaszelna 23.